

۲۱ شهریورماه ۱۳۵۷ شمسی
 ۹ شوال ۱۹۳۸ قمری
 ۱۲ سپتامبر ۱۹۷۸ میلادی
 سه‌شنبه

مذاکرات مجلس شورای ملی

مشروح مذاکرات جلسه فوق العاده مجلس شورای ملی روز سه‌شنبه (۲۱) شهریورماه ۱۳۵۷ شمسی

- لهرت مطالب :
- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
 - ۲ - طرح و بررسی برنامه دولت آقای جعفر شریف امامی .
 - ۳ - تصویب صورتجلسه های ۲۹ ارداد ماه (جلسه ۱۷۸) ۱۹۹ شهریورماه ۱۳۵۷ شمسی (جلسه ۱۷۹)
 - ۴ - اعلام دستور و موقع جلسه آینده - پایان جلسه

جلسه فوق العاده ساعت ۹ صبح برباست آقای عبدالله ریاضی تشکیل شد

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- رئیس - وارد دستور می‌شویم برنامه دولت جناب آقای شریف امامی مطرح است آقای اسحق نژاد تشریف بیاورید .

(بشرح زیر خوانده شد)

- محمد حسین اسحق نژاد - بسم الله الرحمن الرحيم
 قبل از آغاز سخن با قلبی مملو از اندوه و چشمی گریان و قبول فرمائید با پائی لرزان اجازه بخواهم مصیبت بزرگ کشتار روز جمعه ۱۷ شهریور را بکلیه ملت شریف ایران تسلیت عرض نمایم (احسنت) .
 سیفی - عده ای ماجراجو بودند .
 مظهری - بنشین سرچایت .
 اسحق نژاد - از خدای بزرگ استمداد میطلبم توفیق عنایت فرماید که همیشه زبان مرا در راه حق و حقیقت گویا بدارد .
 بیاد میآورم آن روزهایی که از طرف قاطبه مردم شهرستان تبریز به خصوص کارگران عنوان نمایندگی مجلس را پیدا کردم این برای من و خانواده ام از این نظر افتخار آمیز بود که کارگر ساده از جامعه ایرانی با هزاران امید و آرزو در مسند بزرگانی چون مدرسه ها و تفریحگاه ها و وو، تکیه زده ام .
 ولی در طول این مدت نسبتاً کوتاه با توجه به
- غائبین با اجازه خانمها و آقایان: آصف - آزموده -
 دکتر ابوالهدی - اربابی - دکتر اعتمادی - جهانشاه
 افشار - دکتر الموتی - اهری - بار کزهی - دکتر
 برومند - دکتر بقائی - بنی احمد - بیات - پیرزاده -
 توتونچی افشار - جاف - جباری - محمد جزایری -
 جعفر جوادی - خزیمه - دکتر خطیبی - دادفر -
 رئیس اردکانی - رحیمی لاریجانی - دکتر رشیدیاسمی -
 رهبر - دکتر ستوده - کریم بخش سعیدی - سلیمانی -
 شهبازی - نوذر صادقی - صدر - دکتر صدیق
 اسفندیاری - دکتر ضیائی - دکتر فروزین - قرائی -
 دکتر کیان - لیوانی - مجتهدی - دکتر محقی -
 محمدخانلو عشایری - شیر - دکتر مهر - نواب صفا - وکیل
 کیلانی - بهره مند - اباصلی - برومند - جهانبانی -
 داودی - ضرابی - عدیلی - کمالی آزاد .
- ۲ - طرح و بررسی برنامه دولت آقای شریف امامی .

فعالیت‌های شبانه‌روزی خود در مقابل عده‌ای از چاب‌پلوسان و بلی‌بلی‌گویان چقدر ناراحت ورنجیده خاطر شده‌ام. ولی چه باید کرد گفتمی‌ها را به موقع باید گفت و وجدان بیدار و ایمان هوشیار انسانها را به ورطه خطر و زحمت میکشاند.

باری باتوجه به برخورد و کج سلیقه‌ی و روبرو شدن با مشت‌ی از دست اندرکاران که مسلماً قدرت و زور و زرشان بیش از من کارگر میباشد باز هم احساس دل‌بستگی ب مردم و عشق به وطن و زادگاهم و آینده مملکت (آفرین) سبب میشود همیشه توکل بخدا کنم و از علی مولای متقیان علی این ایطالبد مددطلبم (آفرین) و علی گویان حرف‌های خود را در مقابل قسمی که در این ساحت مقدس یاد کرده‌ام بزبان آورم (آفرین) بدان امید که انشاءالله پروردگار بزرگ و توانا توفیق عبادت فرماید، جناب شریف‌امامی جنابعالی و همکارانتان و کلیه مسئولین اجرائی این مملکت از این رهگذر و از گذشتگان عبرت گرفته تا انشاءالله هر روز امید روزهای درخشان با تجلی فراوان داشته باشیم و احتیاطاً مسائل ذکر شده در بیانم چنانچه اشتباهاتی داشته باشد کارگرم و عذر من مقبول

دکتر طبیب - کارگر شرف دارد.

اسحق نژاد - آری یکی از برنامه‌هایی که دولت ب مردم وعده داد و در گفت و شنودهایی که از طریق رسانه‌های خبری بر آن تکیه میکند «ایجاد فضای باز سیاسی» بوده تا از این رهگذر مردم بشارکت بیشتر در امور مذهبی - سیاسی - اقتصادی - اجتماعی - و مردمی به‌گرایند. مسلماً لازمه ایجاد چنین فضای باز، داشتن تحمل بیشتر در مقابل انتقادهای سازنده و یا هر نوع مخالف گوئی به دستگاههای اجرائی است.

و بایستی دولت تحمل شنیدن هر نوع ابراز عقیده مخالف را داشته باشد (صحیح است - آفرین) تا به راستی مردم فضای باز سیاسی را باور کنند در این مکان مقدس لازست یادآور باشم قاطبه ملت ایران متأثر و متأسفیم که در یکسالگی که گذشت ما شاهد وقایع تلخ و تأسف آوری در گوشه و کنار مملکت بوده‌ایم که در طول چندین سال گذشته بی‌سابقه بوده که آغاز آن از حوزه انتخاباتی شهر تبریز یعنی شهر معروف مشروطیت و کانون میهن دوستان کشور بود و هنوز این زخم در پیکر ما و وطن درمان نگشته بود که زخم‌های دیگری یکی پس از دیگری را نیز شاهد بوده‌ایم که چگونه افراد بیگانه و جوانان آینده ساز ایران نوجوان خود را از دست دادند و صدها و هزاران خانواده را عزادار و در بعضی مواقع

ملت ایران را غمناک و ماتم زده کردند.

آری هر روز خبر آنها را از رسانه‌های گروهی مشاهده مینمائیم و جای تأسف است دولت گذشته و حال بجای مسامحت با مردم و بجای رسیدگی به دردهای گوناگونیکه در اثر بی‌عدالتی‌ها و بی‌توجهی بعضی دستگاههای اجرائی بوجود آمده است بپردازد، بروی مردم تیغ کشیدند و نه تنها دولت صداقت و صراحت گذشته قضای سیاسی را باز نکرده‌اند بلکه محدودیت‌ها و فشارهای سیاسی یکسال گذشته افزوده گشت تا آنجائیکه لایحه ایجاد حکومت نظامی در یکی از بزرگترین شهرهای ایران در اردامه تقدیم مجلس شورا و سنا نموده‌اند ولی باید در این ساحت مقدس بعنوان یک نماینده مردم تبریز در مجلس ضمن اظهار تأسف از اقدامات دولتها که در طول سه سالی که از عمر مجلس میگذرد بخواسته‌های منطقی و اصولی و یا نارسائیهائیکه در جلسات علنی و یا در کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی بیان داشته‌ام توجه نکردند.

و در اوایل کار، به این دلخوش داشته‌ایم که چون از بن رستاخیز برخاسته‌ایم با فضای رستاخیز ب حرکت رستاخیزی قادریم نواقص و معایب را از میان برداریم ولی افسوس و هزار افسوس که مسئولین اجرائی صدای نمایندگان مردم در مجلس شورای ملی را از خانه ملت نه در رسانه‌های گروهی منعکس کردند و نه از طریق رادیو و تلویزیون جهت آگاهی همگان پخش کردند (صحیح است).

دکتر طبیب - توطئه حزب سکوت و خفقان.

اسحق نژاد - و یا بخواسته‌اند صدای نمایندگان مجلس را ملت ایران بشنوند و هرگاه فریادی از حلقه‌ی رستاخیز فوراً انگلهای اجتماعی بخاطر خوش رقصی و چاب‌پلوسی و بناوین مختلف فشارها و تهدیدها را آغاز میکردند.

و به این ترتیب قصد آن داشته‌اند که مهر خاموشی و سکوت بر لبان نماینده مردم بزنند.

ولی ما بسهم خود هم چنانکه سوگند و فاداری یاد کرده‌ایم وظیفه‌مان را در قبال نام میهن ایفا کردیم.

و آن روز من بعنوان یک عضو حزب رستاخیز با همه باور و توانم مشکلات و نارسائیهای دستگاههای اجرائی و همچنین حزبی را به خصوص و چه عمومی در حزب و وزارتخانه‌ها بازگو میکردم.

زیرا احساس میکردم موج عدم رضایت از بعضی

دستگاههای اجرائی و حزبی و دروغگوئیهای مسئولین مربوطه روزی طوفان سنگین پدید خواهد آورد.

و یا جناح‌هایی که بایستی بستر فکری حزب مادر میبوندند با کمال تأسف آنان نیز وظیفه اصلی را فراموش فقط و فقط درگیر مسائل شخصی و انتصابات بودند.

آری روزیکه مردم با اعتقاد و ایمان راسخ و علاقه قلبی و ملی و میهنی به این حزب گرویده بودند همه را فراری دادند و در این جا باید دو عامل اصلی را جستجو کرد.

۱- بعضی از گردانندگان حزب و جناحها که در رأس آنها افرادی قرار گرفته بود که مردم آنها را خوب می‌شناختند.

(مظهري - مثل مرحوم جعفریان!)

و تجربه تلخی از آنها داشته‌اند و چون سوابق آنان در طول سالیان دراز برای یکایک ملت ایران پوشیده نبود بلکه برعکس از همه مسائل روشن‌تر و آشکارتر بود در این جا بود که مردم نمیتوانستند به آنان و گفته‌های آنان و برنامه‌های آنان ایمان داشته باشند.

جناب شریف‌امامی اجازه بفرمائید بعرض جنابعالی برسانم بقول آقای مظهري که بین مامثالی شده است «خائن خادم نمیشود ولی نادم نمکن است بشود»

۲- تشکیل کانونهای باسماهی بود که یکی پس از دیگری در استانها بخاطر اینکه دبیران از یکدیگر سبقت بگیرند در کلیه روستاها و بخشها و شهرها و شهرستانها کاملاً مشهود بود. و چاب‌پلوسان و خوش زلفان بخاطر اینکه پاداش و یادآینده مقامی بالاتر داشته باشند از هیچگونه فعالیت‌های دروغین در امر کانون‌سازی و گزارش خلاف غفلت و کوتاهی نکردند.

آری این اقدامات کذائی باعث گردید مردم را از حزب فراری و آنان را گرفتار ناامیدی و خلاء فکری و نارضایتیهای عمومی واداشته و زمینه برای هرگونه ناراحتی از هر لحاظ فراهم نمود. تا آنجائیکه مراودار ساخت از حزب کناره‌گیری نمایم آری دولت‌های گذشته ثابت کردند برخلاف وعده و وعده‌هایی که سالیان دراز بملت ایران داده بودند اقدام کردند و موفقیت چشمگیری را نیز نداشته‌اند و تعجب آور خواهد بود بیان کنم تا امروز ۷۰۰ نام‌ه‌ماوی مشکلات و نیازها و احتیاجات را به دستگاههای اجرائی اعلام و منعکس کرده و خواستار رسیدگی به آنها شده‌ام ولی متأسفانه با اینهمه تلاش و کوشش و انعکاس نیازهای مردم تقریباً همه آنها بلا اقدام مانده است.

بنابراین چگونه میتوان انتظار داشت که مردم مملکتی را فقط و فقط با گفتارهای شیرین و طلالی و دروغین سرگرم

کرد و بخواسته‌های منطقی و اصولی آنان توجه نداشت آری وقتیکه افرادی در این مملکت پیدا میشوند و بخود اجازه میدهند بحریم مرجع تقلید شیعیان جهان حضرت آیت‌الله العظمی آقای سید کاظم شریعتمداری اسائه ادب کنند (دکتر طبیب - آنها خائن هستند) و قلب کلیه شیعیان جهان را جریحه‌دار سازند چگونه انتظار داشته باشند علما و روحانیون به دولت‌ها احترام بگذارند (احسنت آفرین) درست است که دولت گذشته دو اعلامیه در این مورد صادر کرد ولی بنا به اظهار صریح حضرت آیت‌الله شریعتمداری هر دو اعلامیه خلاف واقع بود. و تا بحال برای ملت ایران روشن نشده است چه کسانی در این واقعه خارج از انتظار مقصرو مسئول بوده‌اند (دکتر طبیب - آنها خائن بودند).

جناب آقای شریف‌امامی

مردم انتظار دارند عاملین این حادثه هر چه زودتر در هر مقامی باشند دستگیر و به اشد مجازات محکوم شوند تا درس عبرتی باشد که هیچ‌وقت کسی بخود اجازه ندهد به حریم مراجع تقلید و روحانیون اسائه ادب کند. اینک یک حلقه نوار پر شده از فرمایشات مرجع عالیقدر شیعیان جهان حضرت آیت‌الله حاج سید کاظم شریعتمداری که در مورد تجاوز به حریم خانه ایشان و سایر مسائل مربوطه بیان فرموده‌اند جهت آگاهی بیشتر و اقدام لازم بحضورتان و همکارانتان بطور امانت تقدیم و تقاضای رسیدگی را دارم.

آری بعد از این واقعه تلخ و غم‌انگیز انتظار میرفت چنین پیش‌آمدهای ناگوار در مملکت پس از وقایع

اسف‌انگیز تبریز - قم - اصفهان دیگر رخ نخواهد داد. ولی بدبختانه نه تنها با اعلام حکومت نظامی در اصفهان اعتراض مردم با تمام نوسید بلکه باز یک ضایعه بزرگ ملی دیگری دور از انتظار تولد یافت و قلب میلیونها زن و مرد را عذاب‌رسان ساخت بلی آبادان - آبادان و من معتمد تعداد کشتگان از ۳۷۷ نفر تجاوز میکند (اخلاق پور - ۴۰۱ نفر) بار دیگر عده‌ای از برادران و خواهران مسلمان و میهن‌ما را بی‌سرپرست و بی‌خانمان کردند و این جنایت وحشیانه در تاریخ بشریت ثبت و ضبط گردید و میتوان گفت درد قیامت را در بود و در ایران بی‌نظیر و بی سابقه بشریت و ملت ایران این آدم سوزی را بشدت محکوم میکنم (فریدی - ولی مسیبتش مجازات نشدند)

ملت ایران هرگز مسیبت این حادثه را نخواهد بخشید

و عموماً در این غم بزرگ ملی با کسانی که عزادارند شریک و سهیمند من از طرف عموم ملت ایران ضمن اینکه با زماندگان آن حادثه و سایر افرادی که در وقایع تلخ بی تقصیر و بی گناه جان خودشان را از دست داده اند تسلیت عرض مینمایم.

از خدای بزرگ شادی روح آنان را خواستارم و برای بازماندگانشان صبر جمیل خواستارم و کسانی که باعث آتش سوزی و یا بهر عنوان و کیفیت در این امر و یا در وظایف محوله خود کوتاهی و یا غفلت و یا سهل انگاری کرده و یا به موقع به وظیفه قانونی خودشان عمل نکرده اند از مسئولین اجرائی میخواهم هر چه زودتر به اشد مجازات محکوم و بملت ایران معرفی کنند (صحیح است)

قبل از اینکه در مورد برنامه به بحث بپردازم بایک پیش گفتار به بیان خود ادامه میدهم.

جناب شریف امامی مردم ایران برای قانون اساسی احترام قائلند و همچنین از نمایندگان مجلس شورای ملی عموماً و از نمایندگان مجلس سنا خصوصاً انتظار داشته و دارند و حق هم بر این است و به خصوص از شخص جنابعالی که یک مرد بخته و سیاست مدار کهنه کار (خنده نمایندگان) که سالهاست دست اندر کار سیاست

این مملکت بوده اید و هست و عدلی الخصوص سالهاست بعنوان رئیس مجلس سنا یعنی رئیس شیوخ ملت ایران در مصدر کار قرار گرفته و انتظار اینکه داشته اند و این روزها نیز در همه جا از بازاریان گرفته تا کارگران واز اداری گرفته تا سیاستمداران، از یکدیگر سوال میکنند که آیا رئیس مجلس سنا که بجای مدرس ها - تقی زاده ها - مستوفی ها - محتشم السلطنه ها و تکیه زده و کلیه اوضاع و احوال مردم در عرض نزدیک یک قرن کاملاً آشنا بوده و در این مدت با توجه به تجربه های تلخ و شیرین و روزهای تیره و تاریک و دسته بندیهای گوناگون و احزاب مختلف و قوف کامل دارا بوده

و بحدی پروردگار بزرگ و توانا نزدیک... این نظر مالی تأمین و در این مدت نه خان خانی بود و نه نوکر اربابی و نه... و آرامش کامل نیز حکم فرما بود و بنا به تأیید خود حضرتعالی و سایر همکاران در این مدت از طرف مقامات مسئول در دستگاههای اجرائی نابسامانی وجود داشته نکته قابل توجه اینست که حضرتعالی یقیناً از بحث هائیکه در هر دو مجلس شورا و سنا بعمل میآمد و نکاتی که نمایندگان تذکر میدادند و همچنین شکایاتی که مردم از انگلهای اجتماعی و زورگویان و متخلفین و هارتگران

بیت المال بعمل میآوردند آگاهی پیدا میکردید چه عکس العملهایی از طریق آنجناب بعمل آمده است؟

و همچنین مردم این مسئله را سوال میکنند که آیا جناب شریف امامی که حداقل ماهی یکبار افتتاح شرفیابی حضور شاهنشاه را داشته آیا این نارسائیا را بشرف عرض معروض داشته است یا نه آیا نسبت به جلوگیری و برطرف کردن نابسامانیها و خلانکارها چه فکر اساسی و یا حس مسئولیت کرده است و اگر چنانچه حس مسئولیت و چاره اندیشی بعمل آمده چرا این نابسامانیها ریشه کن نگردیده است؟

بلکه برعکس هریاعت و هردقیقه افزایش یافته آیا میتوانی علت عدم موفقیت را بیان فرمائید؟

و باز این سؤال مطرح است حضرتعالی که در طول پانزده سال تکیه بر صندلی ریاست مجلس سنا زده بودید کدام لایحه دولت را تشخیص داده اید که بضرر مملکت یا ملت و یا برخلاف قانون اساسی است آیا چنین پیش آمدی اتفاق افتاده است یا نه؟ ...

در این جالازست بر عرض برسانم بی توجهی ها و سهل انگاریها و یا مسامحه هائیکه بعضی از مسئولین بدون توجه و در نظر گرفتن وظایف محوله و قانونی شان از موفقیت ها سوء استفاده کرده و با ستمگران و غارتگران بیت المال مردم که با داشتن رابطه ها تا اندازه ای که تیغشان برا بود به نفع خود و اطرافیان خود به بیت المال مردم از هر کمانالی که میتوانند مثل یک میکروب تجاوز کرده اند.

برای نمونه مجبور اشاره کنم به آن آقایانی که با ۲۲ نفر محافظ و یا اسکورت بدادگستری قدم گذاشت (صحیح است) آیا این خود نشانگر ضعف دستگاههای اجرائی نیست؟

تصدیق میفرمائید این نمونه است از صدها افرادی که از چشم ها دور و در کنار گوشه این مملکت نیز وجود داشته و هر یک از آنان نیز به نوبه خود به بیت المال تجاوز کرده است و از مردم نجیب و شریف و متدین و خداشناس بهر طریقی بود مبالغی زیاد دریافت و یا خیانت در امانت نموده اند.

جالب این جاست که در حال حاضر یاد راجح از کشور با بهترین وضع موجود زندگی میکنند و یا در خود ایران آزادانه بزندگی مرفه خود ادامه میدهند و به این قانون نیز می خندند مثل شرکت و آژان و شرکت خانه سازی گسترش برای کارگران آبا مسبین و کلاهداران این دو شرکت و... چه کسانی هستند آبا مبالغه هفتی

که آنان از مردم دریافت کرده اند تا وانش را ملت ایران پرداخت خواهد کرد؟... و یا خلع بید کردن از مقامهای

مستول و اجرائی کافی خواهد بود؟ مردم انتظار دارند افرادی که دستگیر میشوند و یا در آینده دستگیر خواهند شد در محاکمه علنی به کیفر گناهان نابخشودنی که مملکت را در برتنگاه باور نکردنی قرار دادند برسد (انشاء الله) و سفر میزند باید در این مملکت یک انقلاب آذاری واقعی علاوه بر حوزه دادگستری بوجود آید و حساب و کتاب فرادیده در عرض چندین سال دارای میلیونها ثروت غیر صوری بهر عنوان که سوء استفاده کرده و با یک شبه دارای میلیونها ثروت شده باشند (بطور غیراصوبی) برسند و در جلو میر عدالت زانو بزنند و تاوان کلیه خسارات وارده را پس دهند و اگر ازین سؤال شود که این همه وقایع موجود در این مملکت سرچشمه گرفته است و دوباره عامل در نظر بگیرند و بی و آخری عزت خواهند بود از همین افرادی که در عرض چند سال ریختند و خوردند و آخرش از این مملکت در رفتند مردم را سرگردان و خانوائه ها را گریان و ملت را غمناک ساختند (یکفر از نمایندگان - بعثت بر آنها)

جناب شریف امامی

در صورتی که خود بملت ایران که در جرایم و رسنه های گروهی منعکس بود اذعان فرمودید که من بی جامعه روحانیت شیعه مذهب و سایر مذاهب رسمی احترام خاص قائل هستم مگر ما در طول نمایندگی خود در مجلس سوری ملی و جنابعالی و سایر همکاران در مجلس سنا اص اعتقاد و ایمان و احترام به جامعه روحانیت را نمی برده بودیم؟

بازم دانستم باطلاع برسانم نه من و نه شما بلکه فقه ملت ایران و مسلمانان جهان به روحانیت احترام خاص قائلند (صحیح است) همانطوریکه در روز عید فطر پیغمبر حیران مذهبی و اصول و اعتقادات گروه های ملی را آگاهی دریافت کردند هنگامی هم که روزیکشنبه نایب مذهبیم تم ندا داد که برادران سرباز خود و همه افسران را همیشه در کنار مبارزه بحق ملت ایران می دانیم و وحدت ملی ایران یک وحدت عام است، تظاهرات قهرمانانه خود را بگونه دیگری تجلی داد. سربازان و افسران با مردان و زنان مبارز روپوشدند و آنان را گلباران می کردند و کج دیگر بیان می داشتند آرزو و افسران برادران ما هستند (صحیح است)

بازهم در گوشه و کنار این رهگذر فجاج تازه اتفاق افتاد. بازهم خون جوانان با بهتر بگویم مردمی که به خاطر ابتدائی ترین و در عین حال پرشکوه ترین جلوه لعینات

یعنی دیکراسی و آزادی و حق و عدالت مبارزه کردند ریخته شد.

درود بروان پاک آنان که بی تقصیر کشته شده اند... پس ملاحظه فرمودید با چه نظمی وجه آرامشی تظاهرات خیابانی صورت گرفت پس در میان مردم و دستجات مردم فتنه ای نخواهید بلکه فتنه و بلوا و بی نظمی موقعی بوجود میآید که دولت به نحوی مداخله و دخالت میکند چرا این واقعیتها را دولت ها درک نکرده اند و نمیکنند فلسفه و حکمت وجود دولت برای حمایت از نظم است نه ایجاد بی نظمی و این را هم مسئولین اجرائی و دولت باید بدانند و صدها بار هم اینچنان کرده اند هر قدر هم در غلبه خود بخواهند زرنگی کنند و دست خود در باطن موجبات بی نظمی را فراهم و در ظاهر آنرا بمردم نسبت دهند قضیه فوراً آشکار و کشف میشود و به آبروریزی هر چه بیشتر دستگاههای اجرائی میانجامد (صحیح است)

و این را صدها بار دولت ها آزمایش کرده اند و بهتر است بعد از این دور این فکرها و اندیشه ها نگردند و ادعای صداقت و رفیق بازی و یا آشنی نافی بقدر نبرد (احسن است) بایستی در عمل با مردم صادق و رفیق بود و دولت ها با این اعمالیکه بضرر مردم انجام میدهند و یا دانشگاهها را می بندند با توجه به نیاز هائیکه امروز جامعه ما به دانشجویان استاد و پزشک و متخصصین علمی و آموزشی و فنی... دارد و یا تظاهرات آرام مردم را سکو بزمینایند و یا افراد بیگانه را هدف تیر قرار میدهند و آزادی خواهان را به بند میکشند و روحانیون را زندانی و یا متفوق الضمیر

میکند و یا به خانه روحانیت اسائه ادب مینمایند و یا در خانه روحانیت کشت و کشتار میکنند و سایر اعمالیکه... از کشتن آن معذورم (دکتر ملک منصور اسفندیاری - چرا بفرمائید) بیوقع خواهم گفت آیا این اعمالها مغایر با ادعای صداقت و صراحت نیست؟ ... و یا در نظر گرفتن اینکه آزادی هر چه بیشتر مقتضیات به گسترش آزادیهای فکری و اندیشه حکم میکند چرا این آزادی را دولت با اوضاع احوال شرایط روز کم و بیش میکنند... وقتی ما در مقابل آزادیهای داده شده بمردم انتظار عکس العملهای پیش بینی نشده را داریم... و بعضی از اقدامات دولتها... آزادیها را بدنام نمیکند... دولت اگر خادم ملت است کدام خادم را دیده اید مخدوم خود را زجر دهد.

دولت اگر نوکر ملت است کدام نوکر را دیده اید بظرف صاحب خانه اش شاخ و مانه بکشد من کارگرم در کم

کارگریست در این حدها نیست ولی این مسئله به عهده اساتید دانشگاهها و محققین و فلسفه دانان و مبارزین و سیاستمداران و نمایندگان ملت است که از نظر جامعه شناسی و حقوق شناسی برای سیاست مملکت از لحاظ مذهب، سیاست - اقتصاد - اجتماع - کشاورزی - بهداشت و درمان - آموزش و پرورش - دانشگاهها - کارخانجات - آموزش جوانان - رشد فکری طبقات مختلف - و همچنین سیاست کار را با توجه به نیازها و نیازمندیهای عمومی و کارآموزی آموزش های ملی و مینمی تعیین تادولت بداند که حدو مرزش تا کجاست.... و به حقوق و حدود اساسی ملت خدای نخواستہ تجاوز ننماید.

بخدای بزرگ قسم یاد میکنم در زمانیکه در همین مجلس یعنی روزجمعه گذشته این مطلب را مینوشتم در اطراف همین میدان بهارستان صدای رگبارها را که می شنیدم بنابه شهادت یکی از همکارانم قلم را بسزمین گذاشتم و بحال این مملکت و بحال آینده این ملت با صدای بلند گریه کردم و از خدای بزرگ طلب میکردم که خدایا رحم کن و ملت ما را از گزند این نابسامانیها خلاص کن و کسانی که در هر مقام و لباسی هستند میخواهند برادر کشی و یا خدای نخواستہ این مساکت ازین برود آنان را در مرحله اول چنانچه قابل هدایت هستند هدایت فرما چنانچه قابل هدایت نیستند در مقابل ریخته شدن خون جوانان و مردم این مملکت که بدون تفصیر و گناه کشته میشوند هر مصلحتی که خود صلاح میدانی رفتار بنما.

بنظرم اعلام حکومت نظامی در اصفهان و اخیراً در ۱۱ شهر دیگر واقعاً اسباب تأثر است و استقرار حکومت نظامی دلیل ضعف دولت است و دلیل عجز دولت در اداره مملکت است والا چرا هیچکدام از دولت های بزرگ برای اداره کردن حکومت خود به حکومت نظامی متوسل نمیشوند..... ما بعد از سالهای سال که دولتها ادعا میکردند مملکت پیشرفته مملکت در آستانه قرار گرفتن در ردیف ممالک مترقی است فکر نمی کردیم باز بقهرا برویم و با زور سرنیزه ملت را محکوم بد حکومت نظامی سازیم واقعاً زهی تأسف زهی تعجب.....

آری بیاد می آورم یکی از مجاهدین شهتیریز را بنام مرحوم شیخ محمد خیابانی (خدا رحمت کند) به تمام مجاهدین و کسانی که شربت شهادت نوشیدند در راه حق و حقیقت در همین مجلس یک روز دولت آروز از مجلس اختیار میخواست اگر درست بیان کرده باشم

مرحوم خیابانی بیان میکند چه اختیاری ؟ ما اختیار ظلم بدولت نمیدهیم اختیار دولت های ما از خداهم بیشتر است. زیرا خدا اختیار دارد ظلم بکند ولی نمیکند و ما دولتهای ما از این اختیار هم حد اکثر استفاده زمینایند.

جناب شریف امامی در تاریخ ۵ شهریور در تیرتیر روزنامه کیهان عنوان شده بود بفرموده حضرت تعالی (مردم بپاخیزید مینهن در خطر است) در مقابل این مطلب بزرگ و تکان دهنده بایستی خاطر نشان سازم ملت ایران همیشه در حفظ تمامیت ایران و استقلال این مملکت و احترام به قانون اساسی همیشه و بخصوص در روزهای تاریک امتحان خودشان را با نثار خون خود ثابت کرده اند (صحیح است) و در آینده نیز اجازه نخواهند داد بیگانگان چه شرق و چه غرب ملت ایران را آلت دست قرار دهند (احسنت - آفرین) ما همه ملت ایران مسلمان و شیعه مذهب هستیم (صحیح است) همانطوریکه در اعلانیه حضرت آیت الله العظمی حاجی سید کاظم شریعتمداری آمده است مابه پیروی از همان نیت قدم به قدم پیش میرویم و در آینده تعقیب خواهیم کرد و کسانی که برخلاف فرمایشات مرجع بزرگ شیعیان جهان اقدام کنند عمل آنان را محکوم خواهیم کرد جناب شریف امامی اجازه فرمائید چنین بیان کنیم.

کسانی بپا خیزند که سالها به بیت المال مردم تجاوز کرده اند و اینک سرمایه های خود را در خارج از کشور بکار گرفته اند کسانی بپا خیزند که سالها به صندلی وزارتخانه ها تکیه کرده و بمردم وعده و وعید داده و در انجام وظیفه خود قصور و یا خدای نخواستہ نارهای دیگری انجام داده اند.

جناب شریف امامی تصور فرمائید که بنده از روزیکه حضرت تعالی مسئولیتی را قبول فرمودید بعنوان مخالف در آدم نه در زمان دولتهای گذشته گرفتاریها و مشکلات مردم را از آن روزیکه قدم بمجلس شورا گذاشته ام چه در جلسات علنی وجه در کمیسیون بودجه یکی پس از دیگری باطلاع مسئولین رسانیده ام و همیشه قولهای مساعد و وعده های طلائی و اقدام مینمایم در ریافت کرده ام و همیشه امیدوارم کرده بودند باز در انتظار بودم ولی زمانیکه اطلاع حاصل شد آن وقایع تلخ اتفاق افتاد (تبریز) و دیری نگذشت که وقایع دیگری در قم که هیچ انتظار نمیرفت زخم دیگری در پیکر ملت گذاشت و دیدیم که بخانه حضرت آیت الله العظمی شریعتمداری اسانه ادب شده فوراً با

مسئولین حتی معاون نخست وزیر خود نخست وزیر وقت ملاقات و در این موردها بحثهایی داشته ایم و از آنها وعده های روشنی دریافت میکردم و امیدوار بودم که هر چه زودتر در پشت پرده این ناراحتیها مرتفع خواهد شد ولی متأسفانه پس از چندماه انتظار موفقیت حاصل نشد و تا اینکه تصمیم قطعی خود را اتخاذ و در جلسه فوق العاده مجلس شورای ملی در دولت سابق در لیست مخالفین ثبت نام کردم.

بگذارید بصراحت بیان کنم من بعنوان نماینده مردم تبریز با صدای رسا اعلام کنم تا زمانیکه وعده های داده شده از طرف آنجناب و سایر همکارانتان به ملت ایران نعل به نعل اجرا نگردد همیشه از آن کسانی خواهم بود که به دولت شعاری مخالف میدهند و امروز نیز با کمال تأسف و شرمندگی یک رأی کیود در انتظار شماسنت (خنده نمایندگان).

جناب شریف امامی و امادرتو در بر نامه، اجازه فرمائید

تمام اینها که در لیست آمده تقدیمتان میشود بررسی فرمائید (حداقل ترین پیش بینی لازم زندگی برای یک کارگر.....)

موضوع	هر نفری	مبلغ	تعداد استفاده کننده	جمع مبلغ روزانه
صبحانه نان	یک تافتون	۵ ریال	۲۰ - ۴ × ۵	۲۰ ریال
پنیر	۲۵ گرم	۳ ریال	۱۲ - ۴ × ۳	۱۲ ریال
قند و شکر	۵۰ گرم	۲ ریال	۱۰ - ۴ × ۲	۱۰ ریال
چای خشکه	۱ ریال	۱ ریال	۴ - ۴ × ۱	۴ ریال
جمع				۴۶
نهار نان	یک تافتون	۵ ریال	۲۰ - ۴ × ۵	۲۰ ریال
ماست	۱۰۰ گرم	۴ ریال	۱۶ - ۴ × ۴	۱۶ ریال
قند	۵۰ گرم	۲ ریال	۱۰ - ۴ × ۲	۱۰ ریال
چای خشکه	۱ ریال	۴ ریال	۴ - ۴ × ۱	۴ ریال
جمع				۵۰ ریال
شام نان	یک تافتون	۵ ریال	۲۰ - ۴ × ۵	۲۰ ریال
گوشت	۲۵ گرم	۷ ریال	۲۸ - ۴ × ۷	۲۸ ریال
نخود، سیب زمینی، پیاز و سایر مخلفات	۵۰ گرم	۲ ریال	۱۰ - ۴ × ۲	۱۰ ریال
قند		۲ ریال	۱۰ - ۴ × ۲	۱۰ ریال

چای خشکه	ریال ۲	ریال ۱	۴ - ۴ × ۱	۴ ریال
ایاب و ذهاب				جمع ۷۲ ریال
رفت و برگشت یک مرد و یک زن	ریال ۱۰	ریال ۱۰	۲۰ - ۲ × ۱۰	جمع ۲۰ ریال
خرج تحصیلی دو فرزند				
از قبیل کتب درسی و نوشت افزار و سایر				
نیازهای دانش آموزی	نفری سالانه	ریال ۳۶۰	۷۳۰ - ۲ × ۳۶۰	جمع ۲۰ ریال
مسکن				
در دورترین نقطه و بدآب و هوا	اطاق ۳ × ۴	جهت زندگی		
	دستشویی	۴ نفری		
	آشپزخانه	۱ × ۲		۴۰۰ ریال
	وتوال			۱۵۰ ریال
بهداشت				
هر هفته یک مرتبه حمام	۲ ریال		۸ - ۴ × ۲	۱۱/۵۰ ریال
اصلاح مو		هر یکماه یک مرتبه		۵ ریال
ملبوس یک مرد و یک پسر				
هرسال یک دست کت و شلوار باضافه				
زیرپوش و هر دو سال یک پالتو و یابارانی	هر نفری سالانه	۵۰۰۰ ریال	۱۰۰۰۰ - ۲ × ۵۰۰۰	۲۵ ریال
ملبوس یک زن و یک دختر				
هرسال یک چادری و یک پیراهن و				
یک دست کت دامن و لباس زیرپوش و هر				
دو سال یک پالتو یابارانی	هر نفر	۵۰۰۰ ریال	۱۰۰۰۰ - ۲ × ۵۰۰۰	۲۵ ریال
کفش				
هرسال یک جفت	رو به هر هفته نفری	۱۰۰۰ ریال	۴۰۰۰ - ۴ × ۱۰۰۰	۱۱ ریال
بود				
ظرفشویی، لباسشویی، صابون مصرفی	روزانه به خانواده	۴ نفری	۵ - ۴	۵ ریال
برق				
فقط آبونمان	ماهانه	۳۰۰ ریال	۴ - ۴	۱۰ ریال
آب				
فقط آبونمان	ماهانه	۳۰۰ ریال	۴ - ۴	۱۰ ریال
سوخت				
با توجه بمصرف زمستانی از قبیل نفت و گاز ماهانه		۳۰۰ ریال	۴ - ۴	۱۰ ریال
بیمه				
با توجه به برآورد ماهانه هزینه زندگی رقم بالا		۹۹۱ ریال	بیمه	۳۳ ریال
				جمع برآورد روزانه ۵۰۰ ریال

توضیح اینکه کلیه نیازمندیهای یک خانواده که از هر لحاظ ضرورت دارد پیش بینی نشده و لازم بیادآور است که ایام بیماری و سایر اتفاقاتیکه در طول زندگی هر انسانی اتفاق می افتد هیچگونه مبلغی را پیش بینی نکرده ام و از نظر میوه نیز برآوردی نشده است.

ملاحظه فرمائید هم اکنون در کشور ما حداقل مزد در سانجاری مبلغ ۲۱۰ ریال تعیین شده است. این جا است که باید ریشه نارسائیها را جستجو کرد و این جا است که باید توجه کرد منظور قانون گذار این بود که معاش کارگرو خانواده اش تأمین شود. چون مسائل کارگری بعبان آمد کلیه مسائلی که بنظر میرسد از صدها و باعزازان مسائل دیگر فهرست وار با مختصر توضیحات باطلاع میرساند باشد که انشاء الله در فرصت های مناسب دیگر مفصلاً توضیحات لازم را خواهم داد.

۱- تعیین حداقل دستمزد عادلانه با توجه ماده ۲۲ قانون کار... تا یک کارگر بتواند خانواده چهار نفری را اداره کند.

۲- بانزده - السست کلیه وزراء سابق کار و عهده داده اند در قانون کار تجدید نظر خواهند شد.

متأسفانه تا امروز بجز اجرا گذاشته نشده است کارگران درخواست میکنند هرچه زودتر قانون جدید به مجلس تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارند.

۳- آئین نامه تشبیه و تشویق سه بر دو به نفع کارفرماست و برخلاف قانون کار کارگران تقاضای لغو این آئین نامه را دارند.

تا امروز جناب شریف امامی:

۴- بنا به اظهار مسئولین وزارت کار در قانون جدید ماده ۳ بنام بیمه بیکاری کنجانیده است پیشنهاد می نمایم این ماده لغو گردد برای اینکه در تمام دنیا صندوق بیمه بیکاری در حال ورشکستگی است.

۵- ماده ۳۳ قانون کار فعلی در قانون جدید به قوت خود باقی بماند و اجرای صحیح آنرا تقاضا می نمودم.

۶- طبقه بندی مشاغل کارگران به معنای واقعی در ایران پیاده نشده و هر کارخانه با توجه به وضع خود طبقه بندی را پیاده نموده است و نا هم آهنگی آن برای مسئولین روشن میباشد و نیاز به توضیح نیست در طبقه بندی مشاغل با تجدید نظر و یک هم آهنگی کامل.

۷- از ورود کارگران ساده خارجی جلوگیری بعمل آید (مظهری - آنوقت رجال بدون کلفت و نو کرمی مانند)

۸- تبعیض دستمزدها در شغل مشابه بین کارگران خارجی و ایرانی در کارخانجات بر طرف گردد

۹- کارگران ایرانی که از مهارتهای فنی بهره مند میباشند بجای کارگران خارجی بکارگمارده شوند و از مزایای شغلی نیز استفاده نمایند.

۱۰- تعطیلات رسمی و مرخصی کارگران را با

کارکنان وزارتخانه ها هم آهنگ نمایند. اجرای صحیح قانون سهیم کردن مورد تقاضاست سود ویژه کارگران بطور صحیح اجرا گردد و برنامه فعلی مغایر با اصل میباشد منظور قانون گذار سود ویژه کارگران است نه.... از پرداخت حقوقهای کلان ببدیران عامل و همچنین به مدیران و اعضاء هیئت مدیره های کارخانه ها جداً جلوگیری گردد و پاداشهای کلانی نیز دریافت میدارند کجاست این آقای وزیر، در تبریز یک مدیر کل ماهی ۶۰ هزار تومان حقوق می گیرد کدام وکیل، کدام وزیر کدام مقام اینقدر حقوق می گیرد که او میگیرد؟ ترتیبی داده شود با یک ضابطه صحیح و با هم آهنگی کامل مثل سایر مدیران وزارتخانه ها حقوق و مزایا دریافت نمایند. اکثر کارگران از این بابت ناراضی اند. کارخانجاتیکه تا به امروز برای مسکن کار کارگران خود اقدامی نکرده اند. کمیته مسکن در همان کارخانه تشکیل و کارفرمایان مکلف باشند در یک مدت زمان بندی خانه های سازمانی آماده و در اختیار کارگران قرار دهند می گفتند زمین داریم، پول داریم خانه میسازیم و در اولین کنفرانس ملی کار یازده سال قبل نخست وزیر وقت گفت زمین داریم پول داریم برای کارگران خانه میسازیم ولی متأسفانه هر روز کارخانه ها مثل یک قارچ از زمین میرویند از خانه کارگران خبری نیست، سال قبل که افتخار شرفیابی حضور شاهنشاه داشتیم امر فرمودند که برای کارگران خانه ساخته شود (دکتر طبیب - ولی تا بحال هیچ کاری انجام نداده اند) دو هزار خانه ساخته شده ولی آب و برق نداده و بمصرف مانده است دولت نیز از نظر مسائل رفاهی و مصابح ساختمانی و وام کم بهره باید کارفرمایان را یاری نماید. آموزش های سندیکالیزم و اتحادیه ها کارگران همه ساله نیازمندند. دوره نمایندگی کارگران و دبیران اتحادیه ها و هیئت مدیره ها به چهار سال افزایش یابد..... در موقع عقد قرارداد و اجازه تأسیس کارخانجات بایستی کارفرمایان مکلف باشند هم زمان با فعالیت کارخانه، کارخانه های سازمانی در اختیار کارگران قرار گیرد. و همچنین مسئولین توجه فرمایند کارخانجات در مرکز استانها تأسیس نگردد بلکه در بخشهای تابعه و یا شهرستانهای فاقد کارخانه.

شرکتهای تعاونی مصرف کارگران بایک سیستم جدید و مدیریت صحیح به فعالیتهای خود ادامه دهند و یک خانه نکانی در امر تعاون ضرورت دارد.

کارگرانیکه نشان کمتر از ۲۰ سالست از کارکرد آنان جداجویی بعمل آید بخاطر دارم که باتفاق جناب آقای مهندس ریاضی در پارس آباد از کارخانه قالی بافی بازدید میکردیم تعداد زیادی از کارگران کمتر از ۱۲ سال در آنجا مشغول کار بودند.

(اسدی - فقط یکی دوتفر بودند).
بخاطر بهره‌وری و تولید بهتر و تولید بیشتر و جلوگیری از ضایعات در هر کارخانه ضرورت دارد یک کمیته هم‌آهنگی به چنین منظور باشد کت‌دیوان و نمایندگان کارگران و مدیریت کارخانه تشکیل و در صورت بروز هرگونه اشکالی در امر بهره‌وری و تولید و ضایعات بررسی و رفع مشکل گردد تا در سهیم کردن و سود ویژه بکارگران صدمه وارد نشود و هم به کارفرمایان.

در مورد حق بیمه ۳۰ درصد بخاطر رفاه کارفرمایان و کارگران صنوف تجدید نظر بعمل آید و کارفرمایان مکلف باشند صورت دقیق لیست کارگران خود را همه ماهه به سازمان تأمین اجتماعی ارسال دارند کارگران و سایر طبقات همانطوریکه استحضار دارند از وضع درمان راضی نمیباشند وزارت بهداشت و بهزیستی سریعاً در رفع کمبودها توجه تا از مردم چه از لحاظ بهداشت و چه از لحاظ درمانی رفع مشکل گردد و توجه خاصی نیز به روستاها ضروریست.

کارگران تجدید نظر در داروهای فارما کوبه زاینماید و همچنین ترتیبی داده شود که کترها در موقع ویزیت آن وظیفه اصلی (معاینه) را فراموش نکنند و بعداً پس از معاینه نسخه تجویز نمایند.

باتوجه به کمبودها در حال حاضر کلیه مدیران عامل و معاونین بهداشتی و بهزیستی و مدیران بیمارستانها را در کترها تشکیل میدهند و چون در حال حاضر با توجه به نیازها و کمبودها ضرورت دارد کارهای اداری را آقایان دکترها انجام ندهند بلکه بکار اصلی خود مشغول گردند. در روستاهاییکه درمانگاه و یا خانه بهداشت تأسیس کرده‌اند فاقد وسایل طبی میباشد هرچه زودتر نسبت به تکمیل آنان اقدام لازم بعمل آید.

روستاهاییکه فاقد خدمات درمانی هستند هرچه زودتر یک برنامه صحیح در امر درمانی آنان تعیین نمایند.
تجدید نظر در قانون تأمین اجتماعی
برای رفاه عده‌ای از کارگران سالخورده که سالهاست

در کارگاههای کوچک مشغول کار بودند ولی چند سالست کارفرمایان نامبردگان را در لیست بیمه منظور و حق بیمه آنان را پرداخت میکنند. ماده واحده مورد نیاز است که وضع این کارگران را روشن سازد.

در برنامه وزارت بهداشتی و بهزیستی نامی از بانک رفاه کارگران برده نشده است ولی کارگران خواستار تجدید نظر در وام مسکن کارگری و مدت وام ۲۰ سال و بهره آن معادل بهره‌ایکه بکارکنان بانک رفاه در نظر گرفته‌اند خواستارند و لازم است بانک رفاه بخاطر تقویت شرکتهای تعاونی مسکن کارگران ترتیبی داده شود که با بهره کم و مدت زیاد موافقت گردد.

بانک رفاه کارگران در حال حاضر در امر خانه‌سازی سرمایه‌گذاری میکند ولی متأسفانه در بعضی استانها واحدهای مسکونی آماده بهره‌برداری است و چون فاقد آب و برق و فاضل آب و سایر وسائل رفاهی آماده نیست و دو سال است کارگران بلا تکلیف و خانه‌ها خالی مانده است مثلاً (تبریز) دو هزار واحد آماده است ولی فاقد وسائل رفاهی است.

وزارت کشور ترتیبی بدهد کلیه طلب قانونی کارکنان شهرداریها که چندین سالست پرداخت نشده هرچه زودتر پرداخت گردد.

در سالهای قبل بهای هر کیلومتر برق روستائی ۲ هزار تومان بود ولی متأسفانه سال جاری به ۶ هزار تومان افزایش داده‌اند روستائیان طلب مینمایند از مزایای برق بمانند مردم شهرها استفاده شود.

در سال جاری با توجه به وعده و وعده‌هاییکه از طرف مسئولین وزارت نیرو داده شده بود برخلاف آن مشهود گردید و به اکثر منازل خسارت وارد شده و همچنین در امر تولیدی کارخانجات نیز مؤثر بود مسئولین امر در این مورد بررسی و پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهند.

آب بها، حق انشعاب در سال جاری به چندین برابر افزایش یافت و این مسئله مورد ناراحتی افراد کم درآمد و طبقه کارگر قرار گرفته مسئولین امر در این مورد تجدید نظر نمایند.

در امر فاضلاب شهرهای بزرگ که چندین سالست میگویند در دست اقدام و یا تحت بررسی و یا در دست مهندسی مشاور میباشد توجه گردد.

مسئولین برق اعلام داشته‌اند تا آخر برنامه هفتم ۸۰ درصد روستاها را زیر پوشش برق قرار خواهند داد و لازم به تذکر است در حال حاضر از ۶۰ هزار روستا بنابه گفته کارشناسان فن در حدود سه هزار روستا برق را دارا

میباشد آیا در یک دهه ۶۰ هزار روستا با چه امکانات دارای برق خواهد بود (مظهری - از این دروغ‌ها زیاد گفته شده است) مسئولین لازم است جهت روشن شدن ذهن همگان توضیحات لازم را اعلام دارند که با چه برنامه و زمان بندی سالانه و...

در حال حاضر ۲۲ هزار کیلومتر راه اسفالت درجه یک را دارا میباشیم بنابه گفته کارشناسان راه در حال حاضر ایران به یک صد هزار کیلومتر راه اسفالت نیازمند است وزارت راه برنامه آینده و نیازهای موجود را اعلام دارند با برنامه‌های پیش‌بینی شده و زمان بندی... وزارت راه بخاطر حفظ جان مسافران و وسایل نقلیه در راههای اصلی و فرعی تابلوش نما با علامت‌های مخصوص و کیلومتر نصب نمایند.

برای رفاه کارمندان دولت و کارکنان وزارت آموزش و پرورش وزارت مسکن در تمام استانها یک کمیته مسکن متشکل از افراد یاد شده زیر نظر استانداران تشکیل و با توجه به برنامه ریزی دقیق و تعیین زمان بندی و آماده کردن مسائل رفاهی آنان از دولت نیز کمک گیرد تا در امر زمین و مصالح ساختمانی نیازمندیهای خانه‌های مسکونی را تأمین نماید و وام با بهره کم در اختیار شرکت تعاونی‌های مربوطه قرار دهد.

در مالیاتهای اصناف و کسبه تجدید نظر بعمل آید. لایحه از کجا آورده‌اید بمورد اجرا گذارده‌شود. انقلاب اداری بمعنای واقعی انجام گیرد. اطاق اصناف منحل گردد. مسافرت حجاج در موقع حج تمتع آزاد باشد مثل حج عمره.

مسئولین ورزش ایران در مورد کمبودهای ورزش استانها توجه نمایند بودجه ورزش مملکت را در تهران جذب نمایند در حال حاضر ورزش ایران به یک حالت نیمه برده درآمده است.

خانه‌های فرهنگ روستائی که فاقد وسایل مورد نیاز و مربی میباشد مسئولین امر اقدام فوری بعمل آورند تا جوانان روستاها از این خانه‌ها استفاده نمایند.

شرکتهای تعاونی روستاها در یک حالت بخصوصی اداره میشود نهضت تعاونی روستاها ضرورت دارد مسئولین امر توجه و رفع مشکل گردد.

زمین‌هاییکه سالهای سال کشاورزان مورد استفاده قرار میدادند و دام‌های خودشان را در آن می‌چرانیدند ولی

در حال حاضر بنام مرتع، قرق و قدغشم کرده‌اند و این رفتار باعث گردیده اکثر دام کشاورزان از این رفته و روستائیان نیز یکی پس از دیگری روستاها را ترک و بشهر نشینان اضافه میشوند.

برای تأمین رفاه بهتر روستائیان راههای روستائی لوله کشی آب و آبمیدنی و تأسیس دبستان و کلاسهای راهنمایی و غسالخانه و حمام ضروری میباشد یک برنامه ضربتی تهیه تا از نامبردگان رفع مشکل شود.

بنظر میرسد بیکار بایسواد آتفوریکه شاید و باید به وظیفه خود عمل نکرده و در تلیه روستاها افرادی که مد نظر بود از سوادآموزی بهره‌گیرند متأسفانه بهره‌ای نگرفته‌اند.

در بعضی از استانها دانش‌آموزان در کلاسهای سه سره تحصیل میکنند و این مسئله باعث غیب ماندگی دانش‌آموزان در رده‌های بالا را فراهم میسازد بنظر میرسد بودجه وزارت آموزش پرورش تکافوی نیازمندیها را نمیکند مسئولین اجرایی در این مورد توجه خاص بنمایند و از سال جاری ترتیبی داده شود حداکثر دانش‌آموزان با کلاسهای دوسره استفاده نمایند.

کمبود معلم و دبستان و کلاسهای راهنمایی در بخشها و روستاها مشهود است وزارت آموزش و پرورش هرچه زودتر در این مورد توجه و چاره‌اندیشی بنمایند.

در کتابهای درسی مسائل دینی بیشتر مورد تقاضا است تا دانش‌آموزان بتوانند به مسائل دینی کاملاً آشنا باشند.

هیئت امنای دانشگاهها بایک برنامه صحیح انتخاب شوند.

به خواستهای صنفی دانشگاهها توجه و اقدام لازم بعمل آید.

در سینماها و تلویزیون از بخش فیلمهایی که به خانواده‌ها و دانش‌آموزان و جوانان مضر میباشد صد درصد جلوگیری گردد.

هم‌آهنگی کامل در وزارتخانه‌ها و همچنین در مرکز استانها و شهرها بین مسئولین آب و برق و تلفن و شهرداریها بوجود آید.

وزارت پست و تلگراف و تلفن به خریداران تلفن خود تاریخ بهره برداری را اعلام نمایند در حال حاضر هزاران نفر با در دست داشتن فیش پرداختی بلا تکلیف است.

وزارت پست و تلگراف و تلفن آن توجهی که بمركز

تهران) دارد بسیار شهرستانها تیرداشته باشد در حال حاضر نزدیک به یک میلیون شماره تلفن در تهران استفاده میشود و بهمان اندازه نیز در تمام استانها و اکثر بخشها و شهرها و روستاها از نظر تلفن سخت در مضیقه میباشد و همچنین خواستار صندوق پست هم میباشد.

آزادی کامل مطبوعات.

لیست کامل کسانیکه به نیت المال مردم تجاوز کرده اند. آمار دقیق کشته شدگان در وقایع یکسال گذشته در تهران و شهرستانها. آمار دقیق بازداشت شدگان در وقایع یکسال گذشته در تهران و شهرستانها. آمار زندانیان علما و تبعیدشدگان. آزادی کسانیکه در یکسال گذشته بدون تقصیر بازداشت شده اند.

رئیس - آقای اسحق نژاد وقت شما تمام شد، آقای موسوی ما کوئی تشریف بیاورید.

حجتی - آقای اسحق نژاد شما قبلاً از آقای دکتر شیخ الاسلام زاده خیلی دفاع میکردید ولی امروز باو حمله میکنید!

میراسدالله موسوی ما کوئی - بنام خدا وشاه وظیفه خود میداند تاثرات قلبی خود را از حادثه روز جمعه ابراز و در ضمن عرض تسلیت بیا زماندگان و ملت ایران به مسیبین و محرکین داخلی و خارجی آن نفرین نمایم (احسنت)

جناب آقای رئیس، جناب آقای نخست وزیر، خانمها و آقایان در این لحظه حساس تاریخی شاه دوستان و وطن پرستان برای حفظ نظام شاهنشاهی و موجودیت وطن و استحکام اساس وحدت ملی و کوتاه کردن دست بیگانه باید بیاخیزند و با تمام قدرت و توانائی از دولت جناب آقای شریف امامی حمایت و پشتیبانی نمایند تا ایشان در سایه نظم و آرامش و فضای امن بتوانند برنامه تقدیمی خود را بمجلس بمرحله اجراء در بیاورند و با مبارزه جدی و بی گیر با عوامل فساد و عناصر فاسد و تئیه سخت متجاوزین به هیئت المال ملت در پاک سازی محیط سیاسی و اجتماعی کشور به نتایج مثبت و درخشان نایل آیند (صحیح است) به نظر اینجانب توجه بآموزش و پرورش کشور باید در سربلوه اقدامات ایشان قرار گیرد چه آموزش و پرورش از لحاظ ارتباط با اکثریت خانواده ها و از جهت داشتن اکثریت کارمندان (۳۰ هزار نفر یعنی پنجاه درصد کل کارکنان کشور) و از نظر وظیفه سنگین در رفع نیازمندیهای نیروی فنی، انسانی حائز اهمیت است. وظیفه آموزش و

پرورش در حقیقت انسان سازی است، انسانی که ایرانی باشد بوظایف ملی، میهنی، جهانی خویش آشنائی کامل داشته باشد انسان ایرانی باید عالم و آدم بمفهوم واقعی خود باشد و مشتاق آخرین پدیده های علمی و تکنولوژی و علاقمند به تقویت تعالیم عالییه دینی و مسائل معنوی و اخلاقی.

عالم شدن چه آسان آدم شدن چه مشکل آموزش و پرورش فعلی که در حال حاضر عهده دار آموزش و پرورش نزدیک به نه میلیون کودک و جوان نسل آینده جامعه ایران است و هرسال به تناسب رشد سریع جمعیت و افزایش تعداد نوآموزان و دانش آموزان و وظایف گسترده ترمی گردد و با وجود اقدامات مثبت و سازنده وزیر فعلی در یکسال اخیر از قبیل اجرای کارانه معلمان از اول فروردین ماه ۱۳۵۷ و اعلام همطرازی فوق العاده شغل معلمان با سایر کارکنان دولت از آبان ماه ۱۳۵۷

بر طبق اوامر خاص شاهنشاه آریامهر و تشکیل بانک فرهنگیان و اقدامات آن از قبیل اعطای وام مسکن از طریق شرکت های تعاونی مسکن و اعطای وام خرید خانه و اعطای مدال و نشان به بهترین و برجسته ترین فرهنگیان کشور و تشکیل باشگاهها و خانه های فرهنگیان (۲۹ باشگاه ۵۲ خانه فرهنگیان) و جلب نسبی مشارکت مردم در امر آموزش و پرورش و تقویض اختیارات بیشتر برمسؤلان اجرائی استانها بازمه دچار کمبودها و نارسائیهایی است و بمفهوم واقعی خود قادر به تربیت فرزندان لایق و دانا و روشن توانا، شاه دوست و وطن پرست نمی باشد و نسبت بانجام وظایف سنگین و خطیری که بر اثر پیشرفت سریع جامعه انقلابی ایران برعهده اش محول شده است نیست. قبول باید بکنیم اگر مشکلات آموزشی راحل بکنیم مقدار زیادی از مشکلات دیگر مملکتی نیز حل خواهد شد بنابراین با تجهیز نیروی ملی مسئله آموزش و پرورش را من جمیع جهات مورد توجه قرار داده و قدسهای مثبتی برداریم.

با کمال تأسف باید اذعان کرد در طول برنامه های عمرانی اول تا پنجم برای رفع محظورات مختلف آموزشی و بهبود کیفیت آموزش کشور یعنی مسئله ازدیاد سرمایه گذاری، تربیت معلم، تجدیدنظر در برنامه های درسی، توجه به نوآوریها، حل مشکل ساختمان مدارس، توسعه تعلیمات فنی و حرفه ای بمفهوم حقیقی خود با توجه به صنعتی شدن کشور و در نظر گرفتن نیازهای جدید تکنولوژی و خدماتی کشور و اهمیت دادن بآموزش ملی و میهنی

و دینی و اخلاقی توجه کامل نشد حتی در برنامه پنجم نیز بودجه آموزش و پرورش چندان افزایش پیدا نمود و این افزایش ۲/۴ درصد بود در حالیکه بخشهای دیگر از قبیل برق و معدن سهم بیشتری داشتند تجزیه و تحلیل ارقام برنامه پنجم این سؤال را مطرح مینماید مگر آموزش و پرورش ما بی نیاز و بدون نقص بود که از افزایش بیشتر برخوردار نشد در صورتیکه قرار بود در طی ۵ سال در حدود ۴۲ میلیارد سرمایه گذاری شود و دو میلیون شغل جدید پدید آید و متناسب با آن به آموزش و پرورش توجه نکنیم؟! به نظر اینجانب در عرصه آموزش و پرورش بازیگر اصلی معلم است (صحیح است) حال به بینیم در مورد معلم چه اقداماتی در گذشته انجام پذیرفته و چه اقداماتی باید انجام پذیرد.

برخی از مورخان تأسیس دارالفنون در سال ۱۲۲۹ شمسی و بعضی تأسیس وزارت علوم را مبدأ تاریخ دخالت دولت در تعلیم و تربیت عمومی محسوب داشته اند معهداً تا آغاز حکومت مشروطه در ایران و تصویب قانون اساسی اقدامات منظم و قانونی و دامنه داری از طرف دولت در باب ایجاد و توسعه مدارس ابتدائی و متوسطه یا عالی انجام نگرفته است پس از تأسیس دارالفنون دولت اقدام به تأسیس مدارس کرد که تعداد آنها در تهران در سال ۱۳۲۵ هجری قمری از ۱۴ باب تجاوز نمی کرده است اولین اقدام برای افزایش سطح سواد معلمان موجود در تهران تأسیس کلاس های مخصوص در مدرسه دارالفنون بود تا سال ۱۲۹۸ شمسی چندین بار تأسیس مرکزی برای تربیت معلم به نام دارالمعلمین تقاضا شد متأسفانه بعلت کمبود بودجه به تصویب نرسید تا اینکه در زمان وزارت نصیرالدوله تلاش های وی در مسیر پیشرفت آموزش، مجلس وقت لایحه ایجاد دارالمعلمین را تصویب کرد. نخستین قانون استخدام معلم در آبان ۱۳۰۳ به تصویب رسید سال های ۱۳۰۷ و ۱۳۰۸ را باید از سالهای پرثمر فرهنگی در آغاز سلطنت شاهنشاه قیود رضاشاه کبیر دانست (صحیح است) در سال ۱۳۰۷ قانون اعزام دانشجو به خارج از کشور برای تحصیل در دانشگاههای معتبر اروپا به تصویب رسید و به موجب این قانون هرسال یکصد نفر داوطلب به خارج اعزام می شد و سی درصد از این دانشجویان بموجب قانون باید در رشته تعلیم و تربیت تحصیل می کردند برای معلمی آماده می شدند این تصمیم در آن عصر از مهمترین اقدامات برای توسعه آموزش متوسطه و عالی محسوب می شد. قانون استخدام

فارغ التحصیلان دارالمعلمین عالی در آذرماه ۱۳۰۸ به تصویب مجلس شورای ملی رسید بموجب ماده سوم این قانون دارندگان لیسانس دارالمعلمین عالی از مدارس داخلی و خارجی از شمول قانون استخدام کشوری معاف می شدند این امتیاز در آن تاریخ موجباتی فراهم آورده بود که جوانان لایق و مستعد شغل معلمی را بر سایر مشاغل ترجیح می دادند وزارت معارف آن روز مکلف بود فارغ التحصیلان دارالمعلمین عالی را در مدارس دولتی به خدمت بگمارد و دولت نمی توانست از وجود این فارغ التحصیلان در ادارات دیگر استفاده نماید وضع بدینموال بود تا با استخدام فارغ التحصیلان دانشسرای عالی بخدمت معلمین خارجی که در مدارس متوسطه مشغول تدریس بودند خاتمه داده شد برای جذب جوانان لایق به شغل شریف معلمی طبق قانون حقوق پایه یک آموزگاری یک برابر و نیم اداری و حقوق پایه یک دبیری دو برابر آموزگاری یا سه برابر پایه یک دبیری بود لذا جوانان مستعد که ذوق و شوق معلمی را داشتند به دانشسراهای عالی یا دانشسراهای مقدماتی وارد میشدند در حالیکه قادر به ثبت نام در تمام دانشکده های موجود کشور بودند چه کنکوری در بین نبود تعداد دانش آموزان کشور در دبستان و دبیرستان در سال تحصیلی ۱۳۰۵ - ۱۳۰۴ ۷۳/۷۵۳ نفر و در سال تحصیلی ۲۳ - ۱۳۲۲ در حدود ۲۶۵/۸۱۶ نفر و در سال تحصیلی ۴۱ - ۱۳۴۰ به رقم ۱/۸۸۵/۲۵۳ نفر و در حال حاضر ۸/۹۱۴/۸۴۴ میباشد بعلت افزایش دانش آموز و بهم خوردن ثبات کشور و وضع بد اقتصادی و مالی و وجود کنکور در دانشگاهها وزارت آموزش و پرورش نتوانست جوانان مستعد را به شغل معلمی جذب نماید و با انحلال دانشسرای عالی و تصویب قانون جدید استخدامی کشور نه تنها استقبال جوانان کمتر شد بلکه معلمین با تجربه و لایق نیز درخواست بازنشستگی کرده با حقوق و مزایای بیشتر در خارج از وزارتخانه یا بخش خصوصی جذب شده و میشوند و با وجود توجه روز افزون به مقام و منزلت معلم و شروع اقداماتی در جهت تأمین رفاه آنان باز هم تعداد قابل ملاحظه ای از فرهنگیان که قدرت کار داشته و از هر لحاظ صلاحیت دارند درخواست بازنشستگی مینمایند. در قانون استخدامی سال ۱۳۴۵ تمام مزایایی که آموزگاران و دبیران طی ۴۵ سال بدست آورده بودند حذف شد مانند مزیت حقوقی و پایه استخدامی در موقع ورود به خدمت، حداقل مدت برای ارتقاء از پایه ای به پایه ای بالاتر، فوق العاده کرایه خانه

و حق ناهل عجیب اینجاست که بجای آنان در پانزده سال قبل تعدادی از دبلمه های شکست خورده کنکور را بعنوان معلم روز مزدی استخدام مینمودند نتیجه پرورش یافتگان ۱۰ سال قبل را هم اکنون برای العین ملاحظه مینمائید در خبریانات اخیر مخصوصاً در حادثه اصفهان نوجوانان ۱۰ یا ۱۷ ساله بودند که ماجرا می آفریدند؟! پس باید بمعلم توجه نمود و باید اذعان نمائیم شکست بسیاری از برنامه های جدید را باید از اینجا دست که به اهمیت نقش معلم توجه کافی نشده است و برای جلب وجدب جوانان باید اقدامات زیر را بعمل آورد.

- ۱- وضع استخپاسی معلمان مورد توجه قرار گیرد و قانون خاصی جهت استخدام آنان تهیه گردد.
- ۲- اجرای برنامه های رفاهی برای معلمان و کارکنان وزارت آموزش و پرورش.
- ۳- تشکیل شرکت های تعاونی مسکن واعطای وام خرید خانه از طرف بانک فرهنگیان با کمکهای اساسی دولت (احسنت).
- ۴- از بین بردن تبعیض در ادارات آموزش و پرورش کشور.
- ۵- استفاده از شخصیت های مجرب فرهنگی در ادارات وزارت آموزش و پرورش.
- ۶- از بین بردن کمبودهای معنوی وتوجه خاص به شخصیت معلم.
- ۷- مشارکت واقعی معلمان در امور آموزشی و برنامه های درسی.
- ۸- ضابطه جانشین رابطه در تمام مراحل فرهنگی باشد.
- ۹- به توسعه دانشسرای عالی و مراکز تربیت معلم و دانشسراهای مندمانی توجه خاص مبذول گردد اینجانب که برنامه دولت جناب آقای شریف امانی را بدقت مطالعه کرده ام خوشوقتم که اطلاع دهم اکثر نکات فوق الذکر در مورد معلم در برنامه معظم له منظور گردیده است که در صفحه ۱۹ برنامه دولت بشرح زیر آمده است.

«هم طراز کردن کابل فوق العاده شغل معلمان با دیگر کارمندان دولت از اول آبان ماه ۱۳۵۷.

تجدید نظر در قوانین استخدامی معلمان و اجرای برنامه های رفاهی برای معلمان و کارکنان وزارت آموزش و پرورش.

کوشش در اجرای هرچه بیشتر سیاست عدم تمرکز و تفویض اختیارات وسیع تری باستانها و مناطق آموزشی با جلب مشارکت مردم و پوشیده نیست که این برنامه

بر اساس سه اصل معلم و کتاب و مدرسه متکی است و دولت مصمم است که اقدامات وسیع و همه جانبه ای در همه زمینه های آموزش و پرورش معمول دارد و در بزرگداشت مقام معلم چندان بکوشد که معلمان کشور در پایگاه واقعی خود در مفهوم «پدر روحانی» قرار بگیرند.

برنامه های آموزشی

در زمینه عدم هماهنگی برنامه های آموزشی با نیازهای اقتصادی و اجتماعی ایران سخن زیاد گفته شده و شکست نظام جدید آموزشی را باید از اینجا دانست که به اهمیت نقش معلم در تنظیم برنامه ها و نوآوریها توجه کافی نشد و از طرفی همانطوریکه اشاره شد در تنظیم برنامه های درسی جهات ملی و میهنی و اخلاقی و معنوی تاحدی منظور ولی نیازهای کشور زیاد مورد توجه قرار نگرفت در عصر رضاشاه کبیر نیاز کشور بیشتر به طبقه ای دیوان سالار بود و در عصر انقلاب نظام جدید برای تربیت مردان کارآمد و مغزهای توانا تنظیم شد ولی چون معلم برای پیاده کردن نظام جدید تربیت نشده بود از طرفی کتاب به عجله تهیه شده بود نتیجه درخشانی بدست نیامد بجز آن میتوان گفت که نظام جدید مخصوصاً دوره راهنمایی آن باشکست روبرو شده است در برنامه دولت بازم در صفحه ۱۹ به تجدید نظر لازم در برنامه های تحصیلی شرح داده شده است.

تجدید نظر لازم در برنامه تحصیلی و محتوای کتابهای درسی بمنظور هم آهنگ ساختن آنها با یکدیگر و با اتکاء بمسائل مذهبی و ملی و با الهام از تعالیم عالیه اسلامی - توجه خاص بتوسعه کمی و کیفی آموزش فنی و حرفه ای در سطح کشور. امید است در این قسمت نیز دولت حاضر بموقفیت های کافی و کامل نایل آید.

کتاب

ماجرای چاپ کتب درسی در گذشته دور جنبه بازرگانی و تجارتي داشت تنها چیزی که مورد توجه نبود محتوای کتابهای درسی بود.

در عصر رضاشاه کبیر کتب دبیرستانی در سرتاسر کشور یکسان بوده و محتوای آن وسیله اساتید دانشگاه و دبیران مبرز فرهنگ تهیه میشد ولی پس از شهریور شوم سال ۱۳۲۰ چاپ کتب درسی سرنوشت ناگوار و تلخی پیدا کرده از ذکر آن خودداری میشود - میبایست تولید کتب درسی در سال جاری از ۸ میلیون جلد تجاوز مینماید و برای تأمین این تعداد کتاب دو مسئله حائز اهمیت است یکی چاپ و توزیع بموقع آن و دومی مسئله محتوای

بدرست خواهد آمد که میتوان صرف برنامه های مفید فرهنگی کرد.

مظهری - از این راه میلیونها تومان جپاول کردند.

موسوی ماکوئی - جناب آقای شریف امانی در مورد مسکن پیشنهادی دارم که جا دارد مورد توجه قرار گیرد دستور فرمائید از این بعد هردبستان و دبیرستانی که ساخته میشود تعدادی آپارتمان یک اطاقی، دو اطاقی، سه اطاقی ساخته شود و در اختیار معلمان همان مدرسه در قبال دریافت اجاره عادلانه ای گذاشته شود در این صورت تأخیر ورود برای معلم مفهوم پیدا نخواهد کرد به جل ترافیک شهرها نیز کمک خواهد شد، معلم از امکانات مدرسه استفاده و وقت بیشتری را در مدرسه صرف خواهد کرد ضمناً ناگزیرم بعرض خانمها و آقایان برسانم که اکثریت قریب باتفاق معلمان کشور با وجود محرومیت وظایف خود را انجام داده و خواهند داد و همواره بایگانه و بیگانه پرستی مبارزه نموده اند منتھی امید دارد مقام معنوی و واقعی را دریابید اینجانب به شهادت صورت مذاکرات مجلس مخصوصاً خلاصه مذاکرات کمیسیونها نظرات خود را در مورد آموزش و پرورش به کرات بیان نموده و آخرین مرتبه در ۲۰ ماه قبل در جلسه مشترک مجلسین نظرات خود را اظهار نمودم که مورد تأیید آقایان محترم قرار گرفت خوشوقتم اطلاع دهم مقادیری از پیشنهادات من مورد توجه وزیر محترم آموزش و پرورش جناب آقای دکتر گنجی قرار گرفت امید است نکات فوق و بقیه پیشنهادات من مورد توجه قرار گیرد. همکاران عزیز بازم تکرار می نمایم در این لحظه حساس و موقعیت باریک باید متحد شویم و اختلافات را کنار بگذاریم و بدولت فرصت دهیم تا برنامه های خود را با توجه بموازین قانونی و مواد قانون اساسی انجام و به این نارسائنها و نارضائتیها خاتمه دهد اطمینان میدهم اگر دولت نتواند بموقفیت حاصل نماید اولین کسی که بدولت رأی کبود خواهد داد من خواهم بود.

موسوی ماکوئی - جناب آقای شریف امانی در مورد مسکن پیشنهادی دارم که جا دارد مورد توجه قرار گیرد دستور فرمائید از این بعد هردبستان و دبیرستانی که ساخته میشود تعدادی آپارتمان یک اطاقی، دو اطاقی، سه اطاقی ساخته شود و در اختیار معلمان همان مدرسه در قبال دریافت اجاره عادلانه ای گذاشته شود در این صورت تأخیر ورود برای معلم مفهوم پیدا نخواهد کرد به جل ترافیک شهرها نیز کمک خواهد شد، معلم از امکانات مدرسه استفاده و وقت بیشتری را در مدرسه صرف خواهد کرد ضمناً ناگزیرم بعرض خانمها و آقایان برسانم که اکثریت قریب باتفاق معلمان کشور با وجود محرومیت وظایف خود را انجام داده و خواهند داد و همواره بایگانه و بیگانه پرستی مبارزه نموده اند منتھی امید دارد مقام معنوی و واقعی را دریابید اینجانب به شهادت صورت مذاکرات مجلس مخصوصاً خلاصه مذاکرات کمیسیونها نظرات خود را در مورد آموزش و پرورش به کرات بیان نموده و آخرین مرتبه در ۲۰ ماه قبل در جلسه مشترک مجلسین نظرات خود را اظهار نمودم که مورد تأیید آقایان محترم قرار گرفت خوشوقتم اطلاع دهم مقادیری از پیشنهادات من مورد توجه وزیر محترم آموزش و پرورش جناب آقای دکتر گنجی قرار گرفت امید است نکات فوق و بقیه پیشنهادات من مورد توجه قرار گیرد. همکاران عزیز بازم تکرار می نمایم در این لحظه حساس و موقعیت باریک باید متحد شویم و اختلافات را کنار بگذاریم و بدولت فرصت دهیم تا برنامه های خود را با توجه بموازین قانونی و مواد قانون اساسی انجام و به این نارسائنها و نارضائتیها خاتمه دهد اطمینان میدهم اگر دولت نتواند بموقفیت حاصل نماید اولین کسی که بدولت رأی کبود خواهد داد من خواهم بود.

موسوی ماکوئی - جناب آقای شریف امانی در مورد مسکن پیشنهادی دارم که جا دارد مورد توجه قرار گیرد دستور فرمائید از این بعد هردبستان و دبیرستانی که ساخته میشود تعدادی آپارتمان یک اطاقی، دو اطاقی، سه اطاقی ساخته شود و در اختیار معلمان همان مدرسه در قبال دریافت اجاره عادلانه ای گذاشته شود در این صورت تأخیر ورود برای معلم مفهوم پیدا نخواهد کرد به جل ترافیک شهرها نیز کمک خواهد شد، معلم از امکانات مدرسه استفاده و وقت بیشتری را در مدرسه صرف خواهد کرد ضمناً ناگزیرم بعرض خانمها و آقایان برسانم که اکثریت قریب باتفاق معلمان کشور با وجود محرومیت وظایف خود را انجام داده و خواهند داد و همواره بایگانه و بیگانه پرستی مبارزه نموده اند منتھی امید دارد مقام معنوی و واقعی را دریابید اینجانب به شهادت صورت مذاکرات مجلس مخصوصاً خلاصه مذاکرات کمیسیونها نظرات خود را در مورد آموزش و پرورش به کرات بیان نموده و آخرین مرتبه در ۲۰ ماه قبل در جلسه مشترک مجلسین نظرات خود را اظهار نمودم که مورد تأیید آقایان محترم قرار گرفت خوشوقتم اطلاع دهم مقادیری از پیشنهادات من مورد توجه وزیر محترم آموزش و پرورش جناب آقای دکتر گنجی قرار گرفت امید است نکات فوق و بقیه پیشنهادات من مورد توجه قرار گیرد. همکاران عزیز بازم تکرار می نمایم در این لحظه حساس و موقعیت باریک باید متحد شویم و اختلافات را کنار بگذاریم و بدولت فرصت دهیم تا برنامه های خود را با توجه بموازین قانونی و مواد قانون اساسی انجام و به این نارسائنها و نارضائتیها خاتمه دهد اطمینان میدهم اگر دولت نتواند بموقفیت حاصل نماید اولین کسی که بدولت رأی کبود خواهد داد من خواهم بود.

موسوی ماکوئی - جناب آقای شریف امانی در مورد مسکن پیشنهادی دارم که جا دارد مورد توجه قرار گیرد دستور فرمائید از این بعد هردبستان و دبیرستانی که ساخته میشود تعدادی آپارتمان یک اطاقی، دو اطاقی، سه اطاقی ساخته شود و در اختیار معلمان همان مدرسه در قبال دریافت اجاره عادلانه ای گذاشته شود در این صورت تأخیر ورود برای معلم مفهوم پیدا نخواهد کرد به جل ترافیک شهرها نیز کمک خواهد شد، معلم از امکانات مدرسه استفاده و وقت بیشتری را در مدرسه صرف خواهد کرد ضمناً ناگزیرم بعرض خانمها و آقایان برسانم که اکثریت قریب باتفاق معلمان کشور با وجود محرومیت وظایف خود را انجام داده و خواهند داد و همواره بایگانه و بیگانه پرستی مبارزه نموده اند منتھی امید دارد مقام معنوی و واقعی را دریابید اینجانب به شهادت صورت مذاکرات مجلس مخصوصاً خلاصه مذاکرات کمیسیونها نظرات خود را در مورد آموزش و پرورش به کرات بیان نموده و آخرین مرتبه در ۲۰ ماه قبل در جلسه مشترک مجلسین نظرات خود را اظهار نمودم که مورد تأیید آقایان محترم قرار گرفت خوشوقتم اطلاع دهم مقادیری از پیشنهادات من مورد توجه وزیر محترم آموزش و پرورش جناب آقای دکتر گنجی قرار گرفت امید است نکات فوق و بقیه پیشنهادات من مورد توجه قرار گیرد. همکاران عزیز بازم تکرار می نمایم در این لحظه حساس و موقعیت باریک باید متحد شویم و اختلافات را کنار بگذاریم و بدولت فرصت دهیم تا برنامه های خود را با توجه بموازین قانونی و مواد قانون اساسی انجام و به این نارسائنها و نارضائتیها خاتمه دهد اطمینان میدهم اگر دولت نتواند بموقفیت حاصل نماید اولین کسی که بدولت رأی کبود خواهد داد من خواهم بود.

موسوی ماکوئی - جناب آقای شریف امانی در مورد مسکن پیشنهادی دارم که جا دارد مورد توجه قرار گیرد دستور فرمائید از این بعد هردبستان و دبیرستانی که ساخته میشود تعدادی آپارتمان یک اطاقی، دو اطاقی، سه اطاقی ساخته شود و در اختیار معلمان همان مدرسه در قبال دریافت اجاره عادلانه ای گذاشته شود در این صورت تأخیر ورود برای معلم مفهوم پیدا نخواهد کرد به جل ترافیک شهرها نیز کمک خواهد شد، معلم از امکانات مدرسه استفاده و وقت بیشتری را در مدرسه صرف خواهد کرد ضمناً ناگزیرم بعرض خانمها و آقایان برسانم که اکثریت قریب باتفاق معلمان کشور با وجود محرومیت وظایف خود را انجام داده و خواهند داد و همواره بایگانه و بیگانه پرستی مبارزه نموده اند منتھی امید دارد مقام معنوی و واقعی را دریابید اینجانب به شهادت صورت مذاکرات مجلس مخصوصاً خلاصه مذاکرات کمیسیونها نظرات خود را در مورد آموزش و پرورش به کرات بیان نموده و آخرین مرتبه در ۲۰ ماه قبل در جلسه مشترک مجلسین نظرات خود را اظهار نمودم که مورد تأیید آقایان محترم قرار گرفت خوشوقتم اطلاع دهم مقادیری از پیشنهادات من مورد توجه وزیر محترم آموزش و پرورش جناب آقای دکتر گنجی قرار گرفت امید است نکات فوق و بقیه پیشنهادات من مورد توجه قرار گیرد. همکاران عزیز بازم تکرار می نمایم در این لحظه حساس و موقعیت باریک باید متحد شویم و اختلافات را کنار بگذاریم و بدولت فرصت دهیم تا برنامه های خود را با توجه بموازین قانونی و مواد قانون اساسی انجام و به این نارسائنها و نارضائتیها خاتمه دهد اطمینان میدهم اگر دولت نتواند بموقفیت حاصل نماید اولین کسی که بدولت رأی کبود خواهد داد من خواهم بود.

موسوی ماکوئی - جناب آقای شریف امانی در مورد مسکن پیشنهادی دارم که جا دارد مورد توجه قرار گیرد دستور فرمائید از این بعد هردبستان و دبیرستانی که ساخته میشود تعدادی آپارتمان یک اطاقی، دو اطاقی، سه اطاقی ساخته شود و در اختیار معلمان همان مدرسه در قبال دریافت اجاره عادلانه ای گذاشته شود در این صورت تأخیر ورود برای معلم مفهوم پیدا نخواهد کرد به جل ترافیک شهرها نیز کمک خواهد شد، معلم از امکانات مدرسه استفاده و وقت بیشتری را در مدرسه صرف خواهد کرد ضمناً ناگزیرم بعرض خانمها و آقایان برسانم که اکثریت قریب باتفاق معلمان کشور با وجود محرومیت وظایف خود را انجام داده و خواهند داد و همواره بایگانه و بیگانه پرستی مبارزه نموده اند منتھی امید دارد مقام معنوی و واقعی را دریابید اینجانب به شهادت صورت مذاکرات مجلس مخصوصاً خلاصه مذاکرات کمیسیونها نظرات خود را در مورد آموزش و پرورش به کرات بیان نموده و آخرین مرتبه در ۲۰ ماه قبل در جلسه مشترک مجلسین نظرات خود را اظهار نمودم که مورد تأیید آقایان محترم قرار گرفت خوشوقتم اطلاع دهم مقادیری از پیشنهادات من مورد توجه وزیر محترم آموزش و پرورش جناب آقای دکتر گنجی قرار گرفت امید است نکات فوق و بقیه پیشنهادات من مورد توجه قرار گیرد. همکاران عزیز بازم تکرار می نمایم در این لحظه حساس و موقعیت باریک باید متحد شویم و اختلافات را کنار بگذاریم و بدولت فرصت دهیم تا برنامه های خود را با توجه بموازین قانونی و مواد قانون اساسی انجام و به این نارسائنها و نارضائتیها خاتمه دهد اطمینان میدهم اگر دولت نتواند بموقفیت حاصل نماید اولین کسی که بدولت رأی کبود خواهد داد من خواهم بود.

موسوی ماکوئی - جناب آقای شریف امانی در مورد مسکن پیشنهادی دارم که جا دارد مورد توجه قرار گیرد دستور فرمائید از این بعد هردبستان و دبیرستانی که ساخته میشود تعدادی آپارتمان یک اطاقی، دو اطاقی، سه اطاقی ساخته شود و در اختیار معلمان همان مدرسه در قبال دریافت اجاره عادلانه ای گذاشته شود در این صورت تأخیر ورود برای معلم مفهوم پیدا نخواهد کرد به جل ترافیک شهرها نیز کمک خواهد شد، معلم از امکانات مدرسه استفاده و وقت بیشتری را در مدرسه صرف خواهد کرد ضمناً ناگزیرم بعرض خانمها و آقایان برسانم که اکثریت قریب باتفاق معلمان کشور با وجود محرومیت وظایف خود را انجام داده و خواهند داد و همواره بایگانه و بیگانه پرستی مبارزه نموده اند منتھی امید دارد مقام معنوی و واقعی را دریابید اینجانب به شهادت صورت مذاکرات مجلس مخصوصاً خلاصه مذاکرات کمیسیونها نظرات خود را در مورد آموزش و پرورش به کرات بیان نموده و آخرین مرتبه در ۲۰ ماه قبل در جلسه مشترک مجلسین نظرات خود را اظهار نمودم که مورد تأیید آقایان محترم قرار گرفت خوشوقتم اطلاع دهم مقادیری از پیشنهادات من مورد توجه وزیر محترم آموزش و پرورش جناب آقای دکتر گنجی قرار گرفت امید است نکات فوق و بقیه پیشنهادات من مورد توجه قرار گیرد. همکاران عزیز بازم تکرار می نمایم در این لحظه حساس و موقعیت باریک باید متحد شویم و اختلافات را کنار بگذاریم و بدولت فرصت دهیم تا برنامه های خود را با توجه بموازین قانونی و مواد قانون اساسی انجام و به این نارسائنها و نارضائتیها خاتمه دهد اطمینان میدهم اگر دولت نتواند بموقفیت حاصل نماید اولین کسی که بدولت رأی کبود خواهد داد من خواهم بود.

موسوی ماکوئی - جناب آقای شریف امانی در مورد مسکن پیشنهادی دارم که جا دارد مورد توجه قرار گیرد دستور فرمائید از این بعد هردبستان و دبیرستانی که ساخته میشود تعدادی آپارتمان یک اطاقی، دو اطاقی، سه اطاقی ساخته شود و در اختیار معلمان همان مدرسه در قبال دریافت اجاره عادلانه ای گذاشته شود در این صورت تأخیر ورود برای معلم مفهوم پیدا نخواهد کرد به جل ترافیک شهرها نیز کمک خواهد شد، معلم از امکانات مدرسه استفاده و وقت بیشتری را در مدرسه صرف خواهد کرد ضمناً ناگزیرم بعرض خانمها و آقایان برسانم که اکثریت قریب باتفاق معلمان کشور با وجود محرومیت وظایف خود را انجام داده و خواهند داد و همواره بایگانه و بیگانه پرستی مبارزه نموده اند منتھی امید دارد مقام معنوی و واقعی را دریابید اینجانب به شهادت صورت مذاکرات مجلس مخصوصاً خلاصه مذاکرات کمیسیونها نظرات خود را در مورد آموزش و پرورش به کرات بیان نموده و آخرین مرتبه در ۲۰ ماه قبل در جلسه مشترک مجلسین نظرات خود را اظهار نمودم که مورد تأیید آقایان محترم قرار گرفت خوشوقتم اطلاع دهم مقادیری از پیشنهادات من مورد توجه وزیر محترم آموزش و پرورش جناب آقای دکتر گنجی قرار گرفت امید است نکات فوق و بقیه پیشنهادات من مورد توجه قرار گیرد. همکاران عزیز بازم تکرار می نمایم در این لحظه حساس و موقعیت باریک باید متحد شویم و اختلافات را کنار بگذاریم و بدولت فرصت دهیم تا برنامه های خود را با توجه بموازین قانونی و مواد قانون اساسی انجام و به این نارسائنها و نارضائتیها خاتمه دهد اطمینان میدهم اگر دولت نتواند بموقفیت حاصل نماید اولین کسی که بدولت رأی کبود خواهد داد من خواهم بود.

موسوی ماکوئی - جناب آقای شریف امانی در مورد مسکن پیشنهادی دارم که جا دارد مورد توجه قرار گیرد دستور فرمائید از این بعد هردبستان و دبیرستانی که ساخته میشود تعدادی آپارتمان یک اطاقی، دو اطاقی، سه اطاقی ساخته شود و در اختیار معلمان همان مدرسه در قبال دریافت اجاره عادلانه ای گذاشته شود در این صورت تأخیر ورود برای معلم مفهوم پیدا نخواهد کرد به جل ترافیک شهرها نیز کمک خواهد شد، معلم از امکانات مدرسه استفاده و وقت بیشتری را در مدرسه صرف خواهد کرد ضمناً ناگزیرم بعرض خانمها و آقایان برسانم که اکثریت قریب باتفاق معلمان کشور با وجود محرومیت وظایف خود را انجام داده و خواهند داد و همواره بایگانه و بیگانه پرستی مبارزه نموده اند منتھی امید دارد مقام معنوی و واقعی را دریابید اینجانب به شهادت صورت مذاکرات مجلس مخصوصاً خلاصه مذاکرات کمیسیونها نظرات خود را در مورد آموزش و پرورش به کرات بیان نموده و آخرین مرتبه در ۲۰ ماه قبل در جلسه مشترک مجلسین نظرات خود را اظهار نمودم که مورد تأیید آقایان محترم قرار گرفت خوشوقتم اطلاع دهم مقادیری از پیشنهادات من مورد توجه وزیر محترم آموزش و پرورش جناب آقای دکتر گنجی قرار گرفت امید است نکات فوق و بقیه پیشنهادات من مورد توجه قرار گیرد. همکاران عزیز بازم تکرار می نمایم در این لحظه حساس و موقعیت باریک باید متحد شویم و اختلافات را کنار بگذاریم و بدولت فرصت دهیم تا برنامه های خود را با توجه بموازین قانونی و مواد قانون اساسی انجام و به این نارسائنها و نارضائتیها خاتمه دهد اطمینان میدهم اگر دولت نتواند بموقفیت حاصل نماید اولین کسی که بدولت رأی کبود خواهد داد من خواهم بود.

کتابهای درسی است که باتوجه به تغییر نظام آموزشی و کمی وقت و عدم دقت در تألیف آن با نقائص اساسی و بدآموزیهای فراوان روبرو است علاوه بر نارسائنها سنگینی حجم بعضی از کتب درسی نیز اشکال دیگری میباشد خوشبختانه در یکسال اخیر ۲۰۰ کتاب مورد تجدید نظر قرار گرفته است امید است در طی چند سال محتوای کتب درسی با توجه به همه نکات مورد تجدید نظر قرار گیرد علی الخصوص که در برنامه دولت تجدید نظر لازم در برنامه تحصیلی و محتوای کتابهای درسی منظور شده است در پایان لازم میدانم نظر دولت بالاخص وزیر فعال آموزش و پرورش را به نکات زیر جلب نماید:

- ۱- توسعه واقعی آموزش فنی و حرفه ای (صحیح است)
- ۲- ایجاد ساختمان مدارس و تجهیزات آموزشی
- ۳- برای کودکان واجب التعلیم فکر اساسی شود.
- ۴- از اعزام کودکان و نوجوانان در سطح دبستان و راهنمایی و دبیرستان بخارج جلوگیری شود چه این نوجوانان همه روابط و پیوندهای خود را با ملت خود قطع می کنند باید بچه ها در این سن در این سرزمین تحصیل نمایند تا با مشکلات جامعه آشنا شوند و فردا حل کننده آنان باشند. (احسنت)
- ۵- در مورد مدارس خارجی تصمیم مقتضی و حساب شده اتخاذ شود.
- ۶- تحصیل رایگان در تمام دبستانها و مدارس راهنمایی در شهر و روستا بدون استثناء عملی شود.
- ۷- آئین نامه خدمات برای همه معلمان بدون تبعیض اجراء شود.
- ۸- مبارزه با بیسوادی بصورتی گسترده و وسیع بخصوص در روستاها عملی شود.

۹- برای شناخت مسائل آموزشی و پرورشی و اجرائی تحقیقات و مطالعات.

۱۰- پرورش بمعنی اعم و اخص من جمیع جهات بمفهوم واقعی خود نه تمایزی آن مورد توجه خاص قرار گیرد.

۱۱- تشکیل هرچه زودتر شورای عالی آموزش و پرورش.

۱۲- تغذیه رایگان که یکی از نتایج درخشان انقلاب ما است بشرط اینکه درست اداره شود خوب است منتھی پیشنهادی دارم در عرض هفته چون روزهای پنجشنبه مدارس نصف روز است آنروز را صرفه جوئی نمایم و با صرفه جوئی مبلغی در حدود ۳۰۰ میلیون تومان

که تکرار این مسائل بصورت قافیه شعر درآمده است ، جناب موسوی ، طی سه سال گذشته که این مملکت صدمات و لطامت بسیار دیده موقعیت های مهمی را از دست دادیم ، نگرانی های بسیاری متوجه ملت ما شد ، نتیجه این نگرانی ها و از دست دادن این موقعیت ها ، این همه مصیبت ها ، کشتار صدها هم میهنان ما ، لطمه وارد آوردن به بسیاری از منابع اقتصادی و ملی ماست ، ما مدام از بسیاری از نمایندگان شنیدیم در پشت این تریبون ، که آمدند و گفتند دولت صداقت ، و گفتند دولت خدمتگزار و مجری فرمانهای شاه ! من همانوقت اعلام کردم و حالا هم اعلام میکنم که این بزرگترین جنایت است به این مملکت ، کدام دولت خدمتگزار ؟

سینی - چرا آنوقت نگفتید ؟

پزشکیور - آنوقت هم گفتم ، صورت جلسات هست ، من سالهاست که فریاد میزنم ، نشنیدید آقای سینی نماینده کارگر ، همان روزی که دکتر شیخ الاسلام زاده یخاطر خلاف کاری هایش از طرف پان ایرانیست ها مورد سؤال قرار گرفت ، شما بعنوان یک وزیر خدمتگزار از او دفاع کردید ! امروز چه جواب میدید ؟ امروز چه جوابی دارید ؟ آقایان اگر عدالت بطور واقع اجرا شود ، آنگاه بسیاری از آن وزراء که شما آنها را خدمتگزار نامیده و مینامید و رؤسای آنگونه دولت های خدمتگزار ، بیای میز محاکمه کشیده خواهند شد . (آفرین)

ظفری - باید محاکمه بشوند .

پزشکیور - بنابراین آقای نماینده مجلس شورای ملی این قافیه مکرر را کنار بگذارید ، هنوز دولتی که از نظر شما نیامده است و وظائفش را انجام نداده است نگوید دولت خدمتگزار .

خانم صنیع - شما هم که نمیدانید بعد آچه خواهند کرد از حالا میخواهید انتقاد بکنید ؟

یزدی - کارشان را قبلا کرده اند خانم .

پزشکیور - بنابراین مسئله ای بود که خواستم عرض کنم ، بهرحال وظائف خود را باوجدان بیدار ، با اعتقاد کامل ، با سوگندی که به قانون اساسی این مملکت برای حفظ نظام و حاکمیت ملی ادا کرده ام تا آنجائیکه توانسته ام در مجلس شورای ملی انجام داده ام (احسن است) . ولی لافل شما از این پس نگذارید که این سنت ناپسند همچنان دنبال بشود . ما اگر این جا بگوئیم هم چنان دولت خدمتگزار ، پاسخ این روزنامه های امروز را چه میدهیم ؟ شیخ الاسلام زاده ها هم خدمتگزار

بودند ؟ آرام ها خدمتگزار بودند ؟ و بسیار کسان هم که مثل آنها هستند خدمتگزار بودند ؟ ولی نمایندگان محترم ، مراجعه کنید به صورت جلسات ، آنوقت در برابر وجدان خودتان و خودمان ، خودمان را محاکمه کنیم ، آنوقت ببینیم که چه میکنیم و چه ها کردیم . و این نفی وظایف مجلس شورای ملی و سنا چگونه بزرگترین لطمه را به ملت ایران وارد آورده است (صحیح است) و اما عرض کردم بیشتر بحث درباره هويت دولت است و نه درباره برنامه دولت . زیرا این برنامه را تا آنجا که من مطالعه کرده ام یک برنامه تندنویس شده است و حتی در مقام قیاس با برنامه های دولتهای گذشته که من خانمها و آقایان بنام یک نماینده ملت ایران آنها را یک دولت خدمتگزار نمی شناختم و نمی شناسم ، فرقی چندان ندارد ، تنها جملات و کلمات ، راه گشای مشکلات اجتماعی نیست (آفرین) .

راه گشای مشکلات اجتماعی مردانی مصمم ، مردانی که دستهای آنها به حوادث و لطامت گذشته آغشته نشده باشد (آفرین) در ایجاد نابسامانیها ، نگرانی ها ، شکست های ملی بنحوی از انحاء مسئولیتهائی نداشته باشند خواهند بود . چهره هائی که مورد تأیید مردم و بنا به گذشته ای کسه داشته اند آماده برای اجرای چنان برنامه ای باشند من در برنامه دولت چند نکته را بعنوان نکات تأکیدی دیدم ، این نکات عبارت بود از اجرای دقیق قانون اساسی ، از تعقیب متجاوزین به بیت المال مملکت ، از نقض وضع قوانین نارسا و وظائفی که موجب عدم رضایت های بسیار شده است ، از سر و سامان دادن بوضع نابسامان کشاورزی ایران و قائل شدن اولویت خاص به کشاورزی ایران و توجه به مسائل ملی و مذهبی جامعه ایرانی ، اینها نکاتی بود که در این برنامه من بر آنها نکته های تأکید دیدم . در این نکته های تأکید که کم و بیش هم در برنامه های گذشته بوده است ، هیچ ایرانی آزاده و میهن پرست و روشن بین نیست که نه تنها اختلاف نظری داشته باشد بلکه آنچه که سالهاست ملت ایران می خواهد و مبارزه میکند و در راه آن خون ها ریخته است همین هاست (آفرین) بلکه من حوادث اخیر این مملکت را دقیقا به گواهی خود شما ، به گواهی صورت مجلس های مذاکرات مجلس شورای ملی پیش بینی کردم و اعلام نگرانی و اعلام خطر کردم (چند تن از نمایندگان - ما هم کردیم) و متأسفانه توجه نکردند (صحیح است) و گفتند که نیروی اجنبی از آن سمت مرز آمده است ! (یک نفر از نمایندگان - از این مزخرفات خیلی گفتند) .

پزشکیور - و گفتند از مرزها تعدادی قوای بیگانه گذشته و گفتند که ارتجاع سرخ و سیاه نفوذ کرده است و افسوس . آقای باهری ، جنابعالی به نمایندگی از طرف چه کسی گفتید که طبقات ناراضی ملت ایران با مارکسیست ها نوعی التفات پیدا کرده اند ؟! من بنام نماینده ملت ایران این اتهام را رد میکنم (قاسم زاده - درست گفته اند) ملت ایران با مارکسیست ها ارتباط ندارد ، هر کس که بخواهد ملت ایران را متهم کند ، طبقات ناراضی ملت ایران را متهم کند که با کمونیست ها ارتباط دارد ، هر کس چنین مطلبی را بگوید نهایت دشمنی را با ملت ایران نموده است .

ظفری - دزدها مردم را بخوابان ریختند .

محمدپارسا - فنودال بنشین ، برونها وندتوی املاکت یزدی - گوش بده آقای پارسا .

پزشکیور - وزیر دادگستری درباره اعلام حکومت نظامی گفت که باید بگوئیم الفتی بین مارکسیست ها و طبقات مختلف مردم که ناراضی بودند بوجود آمده است ، این اتهام است ، آقایان نمایندگان شما که نماینده حوزه انتخابیه تان هستید و با مردمش در ارتباط میباشید عقیده دارید که مردم ناراضی حوزه های شما با کمونیست ها ارتباط دارند ؟! این چنین نیست ! آقای دکتر باهری هست ؟ نیست .

خانم صنیع - هست .

محمدپارسا - ارتباط دارند

پزشکیور - نیست ، این نکته یک مقطع تعیین استراتژی ملی است ، ما نمیتوانیم از این مسئله بگذریم ، دولت مسئول ، دولتی که من اوراستول نمی شناسم زیرا در زمان تصدی خودش ارکان قانونی لازم را برای دولت بودن پیدا نکرده است ولی مجلس نمی تواند بپذیرد که طبقات ناراضی ملت ایران با مارکسیست ها ارتباط دارد ، هر کس ملت ایران را بخواهد در مرحله اتهام قرار دهد ، او به موجودیت ایران لطمه زده است . شما این ملت را چگونه انگاشته اید ؟ این ملتی است که در شرایط سخت بالاشک چشم و بادندان و چنگال از وحدت و یگانگی دفاع کرده است . (آفرین ، احسن است) این ملتی است که با قلب خود بجلوی رگبار گلوله های دشمنان ایران رفته است و با تجزیه طلب مبارزه کرده و با تعدی بحقوق ایرانی مبارزه کرده است .

محمدپارسا - مغازه هارا آتش زدند .

پزشکیور - من بنام یک ناراضی ایرانی ، بنام یک ناراضی که سالهاست فریاد زده ام ، بنام یک ناراضی میهن

پرست اعلام میکنم که هیچیک از طبقات ناراضی و میهن پرستان نه با مارکسیست ها و نه با هیچ سیاست ضد ملی دیگر ارتباط ندارند (دکتر طیب - صحیح است) من اعلام میکنم حتی اگر متأسفانه این مجلس مانند دفعات گذشته بجناب عالی رأی اعتماد بدهد ، اگر وزیر دادگستری شما پوزش نخواهد از ملت ایران و رفع این اتهام را نکند ، من بهمین دلیل این دولت را استیضاح میکنم . ولی خوب ما ، در چه مرحله ای هستیم ؟ خانمها و آقایان باید بشناسیم که در چه مرحله ای هستیم و چرا این تغییرات پیش آمد . شما در مجلس ایران بودید و ماجراهای سه سال گذشته را دیدید . مگر از سینه های یکایک شما فریادها برنخاست ؟ مگر شما نبودید که نسبت به مسائل مختلف ، در مورد کشاورزی ایران و در مورد نابسامانی وضع اقتصادی و در مورد عدم توزیع عادلانه درآمد و در مورد عدم اجرای قانون و ادر مورد بیعدالتی و در مورد ظلم ها و ستم ها سخن بسیار گفتید ؟ مگر شما نبودید که در پشت تریبون سه سال تمام فریاد زدید ؟ چه شد ؟ این فریادها را تنها شما سر ندادید این فریادها را تنها من سر ندادم ، بلکه فریاد های من و شما ، انعکاس فریاد های همه ی مردم ایران بود ، انعکاس غم ها و رنج های آنها بود ، انعکاس خواست های آنها بود ،

دکتر رئیسی - صحیح است آقای پزشکیور .

پزشکیور - انعکاس نابسامانی آنها بود ، ولی چه

کردیم وجه کردند ؟ میدانید چه کردند ؟ میدانید با مجلس ایران چه کردند ؟ میدانید با قوه مقننه ایران چه کردند ؟ ستم ، ظلم ، تعدی ، اختناق ، فریادها را ابتدا در سینه خفه کردند ، فریادها را ممکن است برای مدتی در سینه ها خفه کرد ، ولی فریادها از سینه ها بیرون میآید ، فریادها از پشت دیوار زندانها بیرون میآید ، فریادها از لابلای سلول ها بیرون میآید ، فریادها از پشت دیوارهای آهنین بیرون میآید ، آنوقت فریادها تبدیل میشود به عصیان و ما دقیقاً با آن مواجه شدیم . (صحیح است) آنچه که در آن هنگام در تبریز گذشت ، یک عصیان بود ، یک عصیان بحق بود ، ولی بودید و دیدید که وزیر مشاور نخست وزیر وقت در امور پارلمانی آمد اینجا چه جواب بمجلس ایران داد ؟ اوگت ۲۰۱۵ نفر بیشتر نبودند و از آن سوی مرز آمده بودند ! چه فایده که ما گوش هارا پنبه بگذاریم ، چشم هارا به بندیم و گمان کنیم که عصیان را نمی بینیم ؟ ولی عصیان بود و به عصیان توجه نشد . فریادهائی که از سینه ها برخاست توجه نشد ، این

فریادها برای چه بود، مردم چه می‌خواستند؟ عصیان بجه خاطر بود؟ آیا بایع خاطر بود که بفرض از قیافه آقای هویدا خوششان نیامد، به این خاطر بود که از قیافه آقای دکتر آموزگار خوششان می‌آمد؟ مردم مسائل بنیادی می‌خواستند و انجام یک تحولات بنیادی را خواستار بودند، مردم رسیدگی به حساب‌های گذشته را بطور دقیق و وسیع می‌خواستند، مردم اجرای اصول قانون اساسی را مفهوم صحیح و واقعی می‌خواستند، مردم عدالت می‌خواستند نه تنها، زلفه ادعائی دولت‌ها را، بارها گفتیم، آقایان جامعه پیش از اینکه زلفه بخواهد، عدالت را خواستار است. عدالت مقدم بر زلفه است.

ظفری - زلفه هم فقط برای گروه خاصی بود.

پزشکپور - آمدیم اینجا و گفتیم آقا بگیرید و تعقیب کنید متجاوزین به بیت‌المال مملکت را، و آنگاه یکی از همکاران آمد اینجا پشت تریبون و به هم‌آهنگی با دولت به من فریاد زد که آقا در شریعت اسلام تجسس جایز نیست! ای وای، این بود از نظرش شریعت اسلام که دست متجاوزین به حقوق عمومی بیت‌المال مملکت باز شود؟

دکتر طبیب - همان‌ها مملکت را با اینجا کشاندند. **پزشکپور** - شریعت اسلام بنظر من آن بود که مملکت را با اینجا و این مراحل خطرناک و غم‌انگیز برسانید؟ که متأسفانه رابطه میان دستگاه‌های اجرائی مملکت و پیشوایان بزرگ روحانی ما را دچار تیرگی کند؟ مگر جز این بود و هست که سخنان، پیشوایان بزرگ روحانی به حق بود و مصلحت ملک و ملت برد و هست. شما بخوانید اعلامیه‌های متعددی را که یک رهبر بزرگ مذهبی و میهن‌خواه حضرت آیت‌الله شریعت‌مداری صادر نموده‌اند، میدانید چی هست؟ ارائه طریقی در مسیر خیر و صلاح مملکت، حفظ استقلال و قانون اساسی مملکت، وحدت مملکت، حفظ موازین قانون اساسی مملکت، چگونه اندیشیدند حکومت‌های ما که بگذارید بگویم آنچنان کور و کور شدند، که نه فریادهای ملت را شنیدند و نه به فریادها و سخنان مردم گوش دادند، خوب دولت آقای آموزگار آمد، متأسفم من کرارا بصراحت گفتم که در ایشان نسبت بسایرین تقوای مالی سراغ دارم و بارقه‌ای از وطن‌پرستی در ایشان سراغ دارم، اما ایشان نمیتوانست بخصوص با آن ترکیب کابینه در آن موقع دولت متحول ایران را بوجود آورد! متأسفانه قانون شکنی‌ها تشدید شد، متأسفانه دولتی بود درسته و در نتیجه این برنامه‌هایی که می‌بایست اجرا نشد و چنین انگاشتند که تنها منظور مردم

و جدایی ندارد. به همین مناسبت است که مابین حکومت سابق و اسبق و لاحق فرق چندانی نمی‌بینم، جز آنچه را که به آن اشاره کردم طی سالهای متمادی برنامه‌ها یکسان اجرائی شد، این برنامه‌ها اتفاقی نبوده به نظر من اگر هرگاه زمانی پس از سالها، پرده‌ها کنار زده شود، مشخص خواهد شد که همانند بسیاری از مواقع دیگر چگونه یکسری برنامه‌های تعیین شده ضد ملی توسط این هیأت حاکمه بملت ایران تحمیل شد (صحیح است) این عدم رضایت ملت ایران علتش چه بود؟ طغیان ملت ایران برای چه بود؟ خاننها، آقایان، این عصیان و طغیان علیه این هیأت حاکمه بود نه علیه یک وزیر و یک نخست‌وزیر. اما این برنامه‌ها را چگونه اجرا کردند؟ این گروه مؤلف با هم نوعی حکومت توتالیته بوروکرات یعنی دیوان سالاری، یعنی استبداد دیوانی را بوجود آوردند، که این خشن‌ترین نوع حکومت‌های دیکتاتوری می‌باشد. یک حکومت دیکتاتوری نظامی که با کودتا پیاید ممکن است سالم و عدالت‌خواه باشد ولی تاریخ تحولات جهان نشان داده است که حکومت توتالیته بوروکرات متعددی‌ترین، فاسدترین و خشن‌ترین نوع حکومت‌ها است، با ما چنین کردند چهار دوره گذشته مجلس شورای ملی مراجعه بفرمایید، با دوازده گذشته مجلس سنا مراجعه فرمایید، بزرگترین نقش را برای حفاظت و صیانت آزادی و حاکمیت ملی مجلس شورای ملی و مجلس سنا بعهده دارد. ولی جناب مهندس شریف‌امامی، جنابعالی و جناب مهندس ریاضی در مقام ریاست دو رکن قوه مقننه ماطی سالهای متمادی این حق حاکمیت را نقض کردید

اجاقی - این صحبتها چیست؟

پزشکپور - این صحبتها چیست آقای اجاقی؟ این صحبتها همین است که بیش از چندین سال قوه مقننه را از موضع خودش خارج کردند؟ بیش از چندین سال نگذاشتند نمایندگان ملت نقش خودشان را ایفاء کنند؟ اگر معدودی نمایندگان همه تهدیدها و مخاطرات را پذیرا شدند و نقش و وظیفه نمایندگی خود را ایفاء نمودند ولی بهر حال بروزگار مجلس شورای ملی این آمد. و من بزرگترین راز این نابسامانی‌ها را در آن چیزی میدانم که بروزگار قوه مقننه آمده است. اگر قوه مقننه ایران در موضع خودش بود، اگر جناب شریف‌امامی جنابعالی و آقای مهندس ریاضی نقش تاریخی و قانونی خود را ایفاء می‌کردید، ما امروز با قوانین نارساکه موجب عدم رضایت عمومی است مواجه نبودیم، که جنابعالی در برنامه‌هایتان تغییر آن قوانین را پیش‌بینی نموده‌اید من یاد دارم هنگامی که

بوضع چنین قوانین غیر اصولی پشت این تریبون اعتراض کردم، جناب مهندس ریاضی بمن تعرض کردند و حتی بعنوان تعرض ایشان و اکثریت جلسه را ترک کردند. بدین کیفیت قوه مقننه از موضع خودش خارج شد، و خروج قوه مقننه از موضع قانونی نمیتوانست بهترین وسیله برای ابقای حکومت توتالیته بوروکرات باشد و متأسفانه به همین نحو هم عمل شد! من بعنوان نماینده ملت اعلام میدارم ما اکنون در یک مقطع مهم تحول تاریخی قرار داریم، اگر این تحول بصورت درست انجام نگیرد من با زهم اینجا نسبت به آینده اعلام خطر میکنم، آنگاه ملت ایران درخطر بیشتری قرار خواهد گرفت و با حوادث سخت‌تری روبرو خواهد شد.

دکتر طبیب - اکثریت استراکسیون بیکرد.

پزشکپور - من بعنوان نماینده ملت صحبت می‌کنم، من نسبت به برخی از آقایان علائق و احترام شخصی دارم ولی ما مجاز نیستیم در یک چنین موردی بنام نماینده ملت، حقایق را بیان نکنیم (صحیح است، آفرین) من بدون جهت قبل از آوردن برنامه دولت نگفتم که با دولت مخالفم و به برنامه‌اش رأی نمیدهم. بعد از سالها این پیش‌داوری نبود. من جناب مهندس شریف‌امامی را در ایجاد این وضعی که تحول برای پایان دادن بان وضع است از سؤلین مهم میدانم. بدلیل عدم انجام وظایف مهمی که همانطور هم که بیان کردم جناب مهندس ریاضی را مسئول میدانم. نمیدانم شاید یک روزی به این مسائل در پیشگاه تاریخ داوری خواهد شد اگر مرجع دیگری برای داوری نباشد. ولی من اطمینان دارم که داوری تاریخ جز این نخواهد بود. جناب آقای شریف‌امامی آیا باور ندارید تحولاتی شد که دولت اسبق رفت و دولت آقای آموزگار آمد این یک تحول ساده نبود؟ تعداد زیادی کشته شدند سپس نیز مسائلی پیش آمد اعتراضاتی شد و عصیانها و طغیانهای بوجود آمد که در واقع باید بگویم شبه انقلابی بود. فکر نمی‌کنم که هدف حوادث و این تحول تکیه زدن جنابعالی بر کرسی صدارت بود، با ترکیب چنین کابینه‌ای! هدف این تحول پایان دادن به زنجیره حکومت دولت اسبق و سابق و لاحق بود. (صحیح است) این دولتها همه‌را من در یک زنجیره می‌بینم. و چنین فکر می‌کنم که مردم هم چنین فکر می‌کنند. خوب، اما جنابعالی کابینه‌ای معرفی کرده‌اید، متأسفم که در آغاز معرفی، امروز شاید ۱۷ روز از تاریخ معرفی کابینه می‌گذرد،

کابینه‌ای که می‌بایست بنا بر صریح اصول قانون اساسی و سنت پارلمانی فوراً به مجلس معرفی شود. من هیچ دلیلی نمی‌بینم، مگر یکشنبه نیامدیم به مجلس، مگر اطراف مجلس در محاصره توپ و تانک نبود؟ نمیدانم که این توپ‌ها در مقابل مجلس گذاشته شده کجا را می‌خواهند هدف بگیرند؟ بسیار خوب، اگر چنین مشکلی هم بود به همین کیفیت برای معرفی دولت می‌آمدید. برای جنابعالی فقط فرمان صادر شده، شمارای اعتماد نگرفتید. وقتی مجلسین حضور دارند با صدور یک فرمان، آن سبانی و ارکان قانونی را دولت پیدا نمی‌کند که اصولاً بتواند عزل و نصب کند، چه رسد به اینکه حکومت نظامی اعلام کند! که بهر حال نتیجه‌اش کشتار و زخمی شدن صدها تن از هم‌میهنان ما است. من دلم خون و چشم اشکبار است، اگر کسانی هم تحریکی می‌کردند خانها و آقایان اینهایی که کشته شدند تحریک کننده نبودند.

محمد پارسا - اگر حکومت نظامی برقرار نمی‌شد مردم بی‌گناه کشته می‌شدند، خون جاری می‌شد.

قائمی - خوب شد که خونی جاری نشد!

پزشکپور - گویا تا کنون خون جاری نشده است؟! **دکتر طبیب** - و بهر صورت خیلی هم خون جاری شد **پزشکپور** - آفرین بر شما آقای پارسا! بهر حال میشد که چنین نشود اما یک چیز است و آن این است که این حکومت توتالیته بوروکرات می‌خواهد هم چنان در موضع خود باشد و پایگاه خودش را حفظ کند، آن وقت هم این وقایع پیش نیاید. چنین چیزی ممکن نیست. بله، چنین چیزی ممکن نیست. اگر آن تغییر شده بود، یعنی به جای جنابعالی آقای شریف امامی و اعضای کابینه تان دولتی با آن خصوصیات بود، آن وقت میشد دولت آشتی ملی، ولی شعار آشتی ملی جنابعالی، جناب مهندس شریف بهر کیفیت چنان تزلزل می‌کند! (همه‌ها نمایندگان)

قاسم زاده - آن شعارهای ضد ملی چه بود؟

پزشکپور - بهر حال ما برای شعارها قوانینی داریم، خانها آقایان: این مسائل را برای من فرمائید اولاً این سخنان را کسی برای شما می‌گوید که تمام عمرش را، از وجب به وجب خاک این سرزمین دفاع کرده است. این سخنان را کسی می‌گوید که زمانی سینه سپر کرده برای دفاع از وحدت این سرزمین و ملت که دیگران در سنگرهای دیگر بودند این سخنان را کسی می‌گوید که همین پریروز ارگان حزب توده به او نهایت جمله را کرده است (اعلامیه‌ای را تا طق به نمایندگان نشان دادند) به من پزشکپور، ولی من نگران نیستم و برای من اهمیت ندارد

من از این ملت و وطن و از این خاک مقدس، و از این استقلال این مملکت دفاع کرده‌ام و خواهم کرد (همه‌ها نمایندگان)

خاتم صنع - همه ما ایرانی هستیم.

پزشکپور - و اما ما قوانینی داریم و به اتکای این قوانین می‌توانیم عمل کنیم، بسیار خوب و شما هم در مواقع دیگر هم همین احساسات را ابراز کردید و مملکت را شما به این مراحل رساندید (همه‌ها نمایندگان) بکنید، بکنید خودتان به پیشگاه ملت پاسخگو هستید....

خاتم صنع - حرفهای منطقی‌تان را قبول داریم.

دکتر طبیب - شلوغ نکنید، شلوغ نکنید، گوش کنید یاد بگیرید.

پزشکپور - علی‌ایحال جناب آقای مهندس شریف امامی نامه‌ای سرکشاده به جناب مهندس ریاضی تسلیم کردم **محمد نوری** - شما عصیان‌آفرین هستید.

دکتر طبیب - آقای نوری شما گوش دهید بگذارید حرف‌ها گفته شود.

پزشکپور - در این نامه نقطه نظرهایی را که داشتیم، و دارم در مورد این که خارج کردن قوه مقننه ایران از موضع قانونی‌اش و سلب استقلال قانونی‌اش، متأسفانه چه نقشی حادثه‌آفرین در ایجاد همه نابسامانی‌ها داشته است و از آن‌جا که مرتبط با گذشته کار حضرت عالی هم می‌تواند باشد به جنابعالی هم تسلیم خواهم کرد، و همین حالا هم باز عرض می‌کنم این نکته را و اما تا آن جایی که من بررسی کرده‌ام تعداد بسیاری از اعضای کابینه جنابعالی در دولت‌های سابق و اسبق بوده‌اند، شما به حق ولی خیلی دیر مثل بسیاری از کارهایی که در این مملکت صورت می‌گیرد ولی غالباً خیلی دیر صورت می‌گیرد، آقای شیخ الاسلام زاده و برخی دیگر (اسحق زاده) از این‌ها زیادند، یکی دوفرتیستند تعقیب کردید، ایشان در کابینه‌هایی بوده‌است که در این کابینه‌ها کسانی دیگر بودند، که این کسان در کابینه جنابعالی هم هستند و بموجب قانون اساسی اینها با یکدیگر مسئولیت مشترک داشته و دارند. ولی افسوس، که البته ولی افسوس که خیر، ولی بهر حال من و خانها و آقایان دیگر مصونیت داریم والا اگر مصونیت نمی‌داشتیم در واقع چه بسا مباشرت و یا معاونت در بسیار از این موارد متوجه بسیاری از ما نمایندگان نیز می‌بود. حال کابینه‌ای به این کیفیت، که قسمت‌تقریب به اتفاق اعضای آن یاد دولت‌های اسبق و سابق بوده‌اند منتهای این گفته‌ام به بعضی از آنها از نظر شخصی اعتقاد دارم، فی‌المثل به جناب دکتر باهری از نظر ینش قضائی‌شان

که رئیس مجلس به گفته‌های ایشان جوانی بدعهدتر است همان طور که خود ایشان گفتند این‌ها را به قضاوت تاریخ واگذار کنیم. جناب آقای باهری فرمائید.

باهری (وزیر دادگستری) - بنده از جناب آقای پزشکپور تشکر می‌کنم که عرایض بنده را در تلویزیون نشنیدند و حتی به متن مختصر شده‌ای که در روزنامه هم چاپ شده بود توجه نفرمودند و این سوء تفاهم موجب شد که یک صدائی در این‌جا به نام ملت ایران بلند شود که ملت ایران در بند و تسلیم کمونیست و مارکیست نمی‌شود ولی من در اینجا لازم میدانم که بیان ایشان را بهر طور که تکرار کردند تکرار کنم که ملت موحد ایران قبول نمی‌کند در زندگی سیاسی‌اش کسی غیر از موحد وارد بشود و اما جناب آقای پزشکپور این‌ها بودند که این الفت‌ها را در صد در آمدند که ایجاد کنند این شعارهای ضد ملی شاهنشاهی ایران را قبول می‌کنم من هم قبول می‌کنم شما برای جنگید که ملت ایران اینها را در میان صفوف خودش نگذاشت بلکه مارکیست‌ها بودند که این‌ها را در میان صفوف ملت ایران گذاشتند بگذارید یک مطلب دیگری را عرض کنم و آن مطلب این است که آن کسانی که تشکل کمونیست‌ها را قبول کردند و توصیه کردند قبول کردند این شعارها را و به خود راه دادند آن‌ها را ما کمونیست نمی‌دانیم بلکه آن‌ها را بازیگران سیاسی میدانیم و باید بدانند که در بازیشان شکست می‌خورند. (احسن - احسن)

دانشی - مدت‌هاست که نمی‌گویند نظام شاهنشاهی و می‌گویند نظام قانونی و اجتماعی.

پزشکپور - مگر نظام شاهنشاهی نظام قانونی نیست، بگونه‌ای مشروطه سلطنتی درون قانون اساسی ایران است.

رئیس - آقای دکتر امیری فرمائید.

محمد فرزاد امیری - جناب آقای رئیس همکاران محترم خانها آقایان. همانگونه که استحضار دارند بخاطر ایجاد موقعیت نامساعد در مملکت، وضع ناگوار خاصی پیش آمده و ایجاد چنین وضعی خسارات جانی که متأسفانه جبران ناپذیر است و مالی بملت ایران وارد شده از این بابت عمیقاً متأثرم و ابراز تأسف می‌کنم و به عموم ملت ایران تسلیت می‌گویم و پروان پاک درگذشتگان که میدانم عموماً بی‌گناه بودند درود می‌فرستم و از پیشگاه خدای بزرگ برایشان طلب مغفرت دارم و از درگاه ایزد منان خواستارم و آرزو می‌کنم موقعیتی پیش‌آید که دیگر شاهد

اعتقاد شخصی دارم، ولی من نمیتوانم بپذیرم و نمیتوانم از این موضوع بگذرم که یک وزیر مسئول مملکت چنین مطلبی را ایراد کند و امید وارم هرچه زودتر از لحاظ خودشان هم شده به نحوی توضیح بدهند که رفع این توهم و اتهام به ملت ایران بشود، و اما چنین کابینه‌ای نخواهد توانست آن تحولی را که در این هنگام ملت ایران نیاز دارد انجام دهد. بطور قطع گروه‌های عظیمی نسبت به حوادث بیش از دهه گذشته برابر ملت ایران مسئولند، این‌ها هم متعددی به بیت‌المال مملکت، متجاوز به حقوق عمومی هستند و هم ناقض قوانین اساسی مملکت و هم متعددی به حقوق مردم هستند، اینها همگی باید تحت پیگرد قرار بگیرند، و چه بسا برخی از چهره‌ها هم که این‌جا نشسته‌اند در یک تحول ملی از این پیگردنمی‌بایستی مصون بمانند. به این جهات است که من به عنوان یک ایرانی، یک ایرانی میهن پرست و ناراضی یک ایرانی که اگر ببنده بدنش را قطع کنند (یک نفر از نمایندگان - شعارندید) این شعار نیست واقعتاً است، هر ذره از خون او روی این خاک مقدس یک کلمه نقش خواهد بست و آن این است، ایران - ایران (احسن - احسن) در نتیجه جان ناقابل دارم به مانند دوران گذشته که نهمین باب مطالبه ما بازاء، بلکه من باب ایفای یک وظیفه ملی در کف اخلاص و ایثار گذاشته‌ام و سرنوشت و خداوند نخواست که به توفیق شهادت در راه ایران نائل شوم و این برترین آرزوی من است که سرنوشت چنین سرنوشتی را برای زندگی من ترسیم کند، یعنی شهادت در راه ایران، یعنی شهادت بخاطر مملکت ایران، بخاطر نیرومندی ملت ایران بخاطر سرفرازی و شکوفائی فرهنگ ایران (احسن - احسن) به خاطر دفاع از نظام قانونی و اجتماعی (حسن صائی) - چرا از نظام شاهنشاهی سخن نگفتید. آنرا که همیشه می‌فرمودید (فرمائید) و بخاطر دفاع از قانون اساسی که همه این‌ها مفاهیم را در بر دارد. (احسن - احسن).

پزشکپور - آقای صائی شما لازم نیست این مطالب را بن درس بدهید. من مثل شما مابه ازاء نخواستهم و نخواهم خواست. بنابراین سخنانم را پایان میدهم و در این‌جا باید بگویم به این دلایل که عرض کردم جناب آقای شریف امامی، به جنابعالی و دولت جنابعالی رأی کیود خواهم داد متشکرم.

رئیس - آقای پزشکپور مطالب ناصحیح و ناروایی نسبت به مجلس شورای ملی و شخص رئیس مجلس اظهار کردند که عقیده شخصی‌شان بود و بنده شایسته نمی‌دانم

و ناظر چنین صحنه‌هایی دلخراش و اسفانگیز و دردآلود نباشیم (انشاءالله) حال بیستم چرا چنین اوضاعی پیش آمد که نتایجش چنین باشد و سوغاتش این. این رشته سردراز دارد و این ماجرا ریشه و قدمتی زیاد و جوانب مختلف، بنظر من آنچه اساس مطلب را تشکیل میدهد دو چیز است یکی موقعیت خاص و رشد همه جانبه چند سال اخیر شکوفائی مملکت و اعتلای نام کشور، در سایه فعالیت، جد و جهد، کوشش، فداکاری، از خود گذشتگی طراحی و رهبری خاص رهبران دانشمندان و اعمال سیاست خاص در صحنه پرپهنه سیاست دنیا (صحیح است) و همبستگی این رهبر و ملت که البته اگر مجریان درست عمل میکردند نتیجه مطلوبتر بود در وادی پراز خطر پر نشیب و فراز مشحون از سنگلاخ و صخره پوشیده از ناهمواریها ناملازمات حاصل از مطامع آزمندان بکمین نشسته و استثمارگرانیکه چشم طمع به ثروت جهانیان بسته ملت ایران زیرلوی برجمیکه برجمدار آن شاه مملکت بود از این وادی سرفراز بیرون آمد این سرفرازی، این اعتلا این شکوفائی موجب رشک و حسد یکدسته و تجری دسته دیگر شد اینان ناراحتند زیرا سرزمینی را که بمناطق شمال و جنوب تقسیم کرده بودند و زیرسلطه و نفوذ درآورده بودند در حالیکه زمین زیر ستم ستور اسوارانشان بلرزه در میآمد سینه جوانان جوانانگه سرنیزه قراولانشان بود پشت خمیده سالمندان، محل فرود تازیانه زورگویان و از همه مهمتر قلب مردم شکنسته از جور و ستم دست نشاندهگان و جاسوسان و فرمان برداران نشان بوده چرا اکنون استقلال دارد؟ چرا در میان ملل راقیه جهان سربرافراشته؟ چرا مردمش در آتش جهل و فقر و مرض و نابسامانی نمیسوزند؟ چرا بنیادشان طعمه مهیب این آتش نشده؟ چرا دوران ملوک الطوائفی سرآمده؟ چرا مردم برادر کشی نمیکند؟ چرا در قید نیستند؟ چرا برده نیستند؟ چرا سردرگم نیستند؟ چرا آب گل آلود نیست؟ (مجتبائی - زنده باد شاه) اما از این آب گل آلود ما هیاهای فربه بگیریم اما از این وضع نابسامان بهره کافی ببریم (یکنفر از نمایندگان - بهره کافی بردند) اما از این بیخبری استفاده کرده ثرویشان را به یغما ببریم اینست سبب، اینست علت، اینست که در لباس دوستی، در لباس دایه مهربانتر از مادر، در لباس باری و باوری، از صداقت، از صفا، از بیکرنگی، از احساسات پاک و از وطن پرستی مردم خوب ایران استفاده کرده بخشید سوء استفاده کرده آنها را وادار میکنند که بروی یکدیگر اسلحه بکشند بتخریب اموال عمومی بپردازند به بینید علمای اعلام و آیات عظام اعلام تظاهرات آرام میکنند

ولی اینان در صفوف ملت خود را جا میزنند آشوب بپا میکنند آتش میافروزند عاملین دیگرشان هم با تحریک افکار عمومی هیزم این آتش را افزون میکنند و بتحریک میپردازند تا مردم خود را در آتش بیاندازند اما خودشان در حاشیه می‌نشینند تا مردم یگانه در آتش بسوزند و هدف گلوله قرار بگیرند آنانکه داعیه رهبری دارند چرا جلو نمیروند؟ چرا خودشان وارد میدان نمیشوند چرا بر پر قومینشینند و مردم کوچه و بازار را جلومیاندازند از احساساتشان سوء استفاده میکنند و از دور آفرین و بار کلا میگویند اینان همان آتش بیاراند اینانند که دستورات اربابان را دیکته میکنند، اینان را بابطال نظر یابند، اینها و اربابانشان نمیتوانند به بینند ایرانی هم هست و ایرانیان در آن زندگی میکنند ولی باید بدانند که ایران هست و پایدار هم هست و از این پندارهای ناپایدار هم هراسی ندارد (مجتبائی - ملت دوران قبل از پهلوی را دیده حالا راه میبند و گول نمی‌خورد) و اما موضوع حساس دیگر یکه از سوئی دیگر موجب نگرانی و هراس استعمارگران و عاملین شان شده اینست میدانیم که اقتصاد همیشه آسیب پذیر است و میشود بانواع خیل جلوی رشدش را گرفت و بانحاء مختلف مختلش کرد و با آتش افروخت و با آتشش کشید ولی آنچه خلل ناپذیر است رشد فکری و سیاسی و عقلانی و اتحاد و همبستگی هر چه بیشتر گروههای مختلف در راه استقلال و آزادی و دفاع از میهن است ملت ایران بر آنست که از لحاظ معنا هم کوس رقابت با میدان داران دنیای معرفت بزند و از دمکراسی در حد اعلاهی آن بهره‌گیرد که بازم رهبران در این رهگذر میدان وسیع‌تری تعبیه دیدند و فضای باز سیاسی را ارائه کردند تا ملت ایران از این بابت هم با آزادترین مردم دنیا برابر باشد اما آنانکه بخاطر ارضای خاطر اربابان و برای اجرای تمایلات خود مجری نیت سروراند و رفعت خود را در سرسپردگی میجویند، چگونه میتوانند ناظر آزادی و آزادگی این ملت باشند آنانکه خوشبختی خود را در بدبختی و سیه روزی دیگران میجویند آنانکه کاخ سعادت و نیکبختی شان را بر خرابه‌های زندگی دیگران بنا میکنند مسلماً تاب و توان دیدن این وضع خوب ما را ندارند لذا در صدد توطئه بر میآیند، تحریک میکنند، آنتریک میسازند، بلوا راه میاندازند تا همان محیطنا مساعد را برای ما و مساعد را برای پیشرفت خودشان فراهم سازند جای تعجب و حیرت است که بعنوان میشوید که چرا از تخریب خانه‌ها و آتش کشیدن مغازه‌ها

و اما کن‌جلوگیری میشود، مغرضین دارند با تحریک خود مملکت را با آتش میکشند دولت که وظیفه‌اش حفظ امنیت کشور است بنشیند و ناظر باشد تا هدف مغرضین پیش برود و در این آشوبها خون میلیونها مردم یگانه ریخته شود. این خواست همه مردم است که باید نظم و امنیت در مملکت باشد و از هرگونه هرج و مرج و آشوب گری جلوگیری شود آنها که طالب آزادی واقعی هستند میدانند نظم و انضباط باید باشد تا آزادی شکوفای گردد آنان که طالب هرج و مرجند و شورش و بی‌نظمی را تجویز می‌کنند مسلماً نمیتوانند و یا نمیخواهند طرفدار آزادی باشند در کجای دنیا درین کدام ملت و کدام قوم و دسته و کدامین آئین، آشوب، آتش زدن و هرج و مرج را تجویز میکنند، کما اینکه رهبران مذهبی ما هم فرمودند اینکارها دستور ما نیست مسلم است و یقین دارم عالمیکه پیرو دستورات مقدس اسلام و منادی آزادی‌های اسلامی است و راه حق می‌پیماید هرگز موافق چنین وضعی نیست من بعنوان هشدار اعلام میکنم ملت ایران فریب سراییکه اینان ارائه میکنند نمیخورد ملت ایران ننگ بردگی را نمیپذیرد تنها با آنها هم صدا نمیشود بلکه هر نغمه ناسازی را هم در حلقوم صاحب ساز خفه میکند ما عاشق وطن‌مان هستیم ما مؤمن بنظام شاهنشاهی میباشیم و وفادار بقانون اساسی و جان خود را در راه پایداری این سه اصل هدیه میکنیم

دربابان گریه بشوق کعبه خواهی زد قدم

سرزنش‌ها گر کند خار مغیلان غم مخور
(احسنت)

شاید در گذشته کوشش میکردند ایران بیابان باشد و یا

سعی میشد ایران ایرانستان گردد ولی خوشبختانه بیابان نماند و ایرانستان نشد، بلکه گلستان گشت و کعبه آمال ما هم رسیدن به تمدن بزرگ است که انشاءالله در این گلستان پیاده میکنیم و از اینار خون خود در راه پاسداری گلستان و بارور شدن گلهای زیبای آن در بیغ نیوروزیم (صحیح است) و اجازه نشو و نماهی علفهای هرزه را هم نداده و خارهای اطراف آنرا هم با شعله‌های وطن پرستی ساطع از قلوبمان با آتش میکشیم میکوشیم پیش میرویم و پایدار میمانیم برای دفاع از میهن‌مان قدا کاری میکنیم موضوع فرد در کار نیست اینکه دولت رأی اعتماد بگیرد یا نگیرد مطرح نیست، دولتها میآیند و میروند بقای مملکت مطرح است هائی سرنوشت ملت و حراست و حفاظت از قانون اساسی در کار است ملت ایران همه با هم

و دست در دست یکدیگر متحد و مصمم منظم و آزاد که دو شرط اساسی استقرار دمکراسی است و ملهم از تعالیم عالیه اسلام میکوشد و تلاش میکند تا ایرانی آباد و آزاد و مستقل برای آیندگان بجای گذارد.

در اینجا لازم میدانم نکاتی چند را در برنامه دولت تذکر دهم و اول همکار عزیز و محترم نه‌چندان قدیم خود که اکنون در سنگر دیگر خدمتگزاری قرار گرفتند مخاطب قرار میدهم جناب دکتر عاملی هنوز طنین صدای شما در گوش من زنگ میزند که از پشت همین تریبون و از فراز همین بلندگو با صدای رسا اعلام داشتید مقسات ما را با تیزیکهائی که آجر فشاری و پودر رخت شونی میگویند نیالایند اکنون هم برای عید سعید بزرگ نظر که از اعیاد بزرگ و مقدس ماست سینتدرهای گاز اطوی برقی و کاشی آشپزخانه و غیره بترتیب آنهم با گراور عکس اما کن مقدس‌مان در کنار این اشیاء؟

۲- در برنامه دولت برای برق روستاها خودیاری مردم ذکر شده وزارت نیرو برق روستا را با خودیاری پنجاه درصد از مردم ذکر کرده مجبورند چگونه یک روستای دور افتاده یک میلیون تومان بدهد تا خرج انتقال نیروی برق را به محل خود تأمین کند.

۳- در بخش آمار به بهبود و نو سازی آن ده، من توجه دولت را به سرشماری اخیر جداً جلب میکنم.

۴- در همه جا اسم از تفویض اختیارات باستانها و شهرستانها شده تا کمی این موضوع باید روی کاغذ باشد و از عمل خبری نباشد؟

۵- از خود کفائی شهرداریها صحبت شده این امر یک رؤیاست یا شهرداریها باید تعطیل شود و یا این تز عملی نخواهد شد.

۶- برای نگهداری طرحهای نیکه در سراسر مملکت آماده بهره‌برداری میشود نیروی انسانی ماهر لازمست برای مثال طرح آبرسانی در یک محل عمل نمیشود تصفیه‌خانه و وسائل موتوری است ولی کی اداره کند.

۷- بسا یه کردن تشریفات اشاره شد بسیاری از ناراضائی مردم عدم دست‌رسی به مسئولان استسدها را پر دارید تکبرها را دور بریزید دستگاههای فرعونیی را کنار بگذارید.

۸- تبعیض بزرگترین علت ناراضائی است در هر سازمان هر مؤسسه و بین هر کس باشد باید ریشه کن شود.

۹- درست است خوب کار کردن وظیفه هر کسی است ولی اصل تشویق را در کنار تنبیه رعایت نمائید.

۱۱ - پولهای طرحهای خاص ناحیه‌ای دیر حواله میشود با توجه بمحدودیت زمان یا پول برمیگردد یا با شتاب دستچاکی عمل میشود که صحیح نیست و برای این کار طرح جداگانه‌ای ارائه خواهیم داد.

۱۲ - اشاره شده که از ذخائر تأمین اجتماعی در زمینه اجرای برنامه درمان و بهداشت استفاده میشود توجه بشود این پول مال کارگران است و از حقوق آنان تأمین میشود باید در راه رفاه خودشان خرج شود نه برای راهی دیگر همانطور که نمیشود از پول بانک فرهنگیان یا بانک سپه در راهی غیر از راه خودش استفاده کرد اینجا هم مالکیت باید محفوظ باشد.

۱۳ - مبارزه با آلودگی محیط زیست اشاره شد من معتقدم مرتبه خواندن فایده‌ای ندارد نباید دست روی دست گذاشت تا فاضل آب یک مؤسسه، دریائی را آلوده کند و میلیونها ماهی را از بین ببرد بعد ما بیایم ناله سردیم که مؤسسه بگوید چرا اینکار را کرده باید کارنامه تمام مؤسساتی که فضولاتی دارند تهیه شود و علاج واقعه را قبل از وقوع بکنند.

۱۴ - در قسمت محیط زیست باید ایجاد تعادل بین نیاز مردم و وحوش محیط زیست برقرار شود البته مردم باید مقدم باشند نه اینکه دام مردم که وسیله معاششان میباشد فدای محیط زیست یا وحوش محیط زیست شود نمونه هم دارم ارائه میدهم

۱۵ - همانگونه که اشاره شد آنچه حائز اهمیت است و ببرد مردم میخورد بالا رفتن سطح سواد مردم، آگاهی آنان و اطلاعاتشان است خوبست بجای پرداختن به زرق و برق و ساختمان لوکس و تهیه ویتترین های مزمین و چندین کتاب های با جلد زرکوب در این ویتزینها و نرفتن سراغ شان دنبال کتاب خوان باشیم نه کتاب داشتن آنهم برنامه همه جانبه‌ای دارد که طرح آنرا جداگانه ارائه میدهم (احسن - احسن)

رئیس - آقای اخلاق پور تشریف بیاورید.

غلامرضا اخلاق پور - درود من بروان پاک کسانیکه در واقعه اسفناک سینما رکس آبادان جان سپردند منتظر هستیم که مسببین و سهل انگاران این پیش آمد دلخراش بشدیدترین مجازات برسند.

و تلفات این پیش آمد بیش از رقمی است که اعلام کردید.

دولت‌ها می‌بایند و می‌روند ولی فساد و تباهی و تبعیض و گرفتاری مردم بجای خود محفوظ است

جناب آقای رئیس، خانمها و آقایان برنامه دولت را

ملاحظه و مورد بررسی قراردادم قبل از اینکه درباره آن بحث شود لازم میدانم به نکاتی چند که برای اینجناب مبهم است اشاره کنم، خاطر همکاران ارجمند مستحضر است که در جلسه فوق العاده مورخ بیست ونهم امرداد جاری بهنگام بحث درباره حکومت نظامی دراصفهان اینجناب باتفاق شش نفر دیگر دولت جناب آقای دکتر جمشید آموزگار را استیضاح و انتظار داشتیم که جناب آقای مهندس ریاضی رئیس محترم مجلس شورای ملی دستور دهند متن استیضاح در همان موقع که وقت کافی هم بود و جلسه بیش از یکساعت و ربع بطول نیانجامید برحسب تجویز ماده ۱۰۷ آئین نامه داخلی قرائت و برای دولت فرستاده شود متأسفانه این استیضاح بدولت پیشین ابلاغ نگردید (مجتبائی - آموزگار خادم است) تأیید میکنم پرهیزکار و وطنپرست میباشد و جناب آقای دکتر جمشید آموزگار در تاریخ ۱۳۵۷/۶/۵ شمسی استعفای دولت خود را به پیشگاه مبارک شاهنشاه آریامهر تقدیم داشت و متن استعفا نامه چنین است. پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر، با کسب اجازه از پیشگاه مبارک شاهنشاه بدینوسیله استعفای دولت را به پیشگاه شاهنشاه آریامهر تقدیم میدارد برای جان نثار و همکاران نهایت سربلندی و افتخار است که در یک دوران کوتاه و حساس مجری صدیق منویات رهبر بزرگ ملت ایران در راه برطرف ساختن مشکلات بنیادی و تأمین ادامه پیشرفت کشور عزیزمان بوده‌ایم با عرض سپاس از عنایات شاهانم که همواره شامل جان نثار و اعضای دولت بوده است سلامت و طول عمر وجود مبارک شاهنشاه آریامهر و پیروزی ملت ایران را از درگاه ایزد یکتا آرزو دارد. جان نثار - جمشید آموزگار ۱۳۵۷/۶/۵ و استعفای دولت جناب آقای دکتر جمشید آموزگار مورد پذیرش شاهنشاه آریامهر واقع و متن قبول استعفاء چنین است جناب جمشید آموزگار گزارش مورخ ۱۳۵۷/۶/۵ حاکی از استعفای دولت را ملاحظه کردیم لازم میدانیم به این وسیله مراتب قدردانی و رضایت خاطر خود را بنسبیت زحماتی که شما و اعضاء هیئت دولت در مدت خدمتگذاری خود در راه پیشرفت کشور متحمل شده‌اید ابلاغ نماییم البته خدات صادقانه شما همیشه ملحوظ نظر ما خواهد بود کاخ سعدآباد بتاريخ پنجم شهریورماه ۱۳۵۷ شمسی ۲۵۳۷ شاهنشاهی.

بطوریکه حضار محترم ملاحظه میفرمایند جناب آقای دکتر جمشید آموزگار علت استعفای دولت خود را در متن استعفا نامه قید نکرده و معلوم نیست که چرا استعفا

نموده‌اند اگر علتی میداشت باید این علت یا علل کناره‌گیری در متن استعفا نامه قید می‌گردید تا ملت نجیب ایران و نمایندگان آنان در مجلسین از جریان ماقع مطلع میگشتند چون جناب آقای مهندس شریف امامی نخست وزیر محترم از کم و کیف قضیه بخوبی واقف هستند بموقع خواهد بود که در این باره توضیح داده و علت کناره‌گیری دولت پیشین را برای همکاران ارجمند و استحضار ملت ایران روشن سازند

حال برای اینکه وضع دولت‌های قبل تا اندازه‌ای برای همکاران ارجمند روشن گردد ناگزیر هستم با سناد و اظهارات رسمی اشاره کنم شما همه بخوبی میدانید که من هیچوجه مطلبی ادا نمیکنم تا در مقابل آن سند رسمی و متن و مسلم وجود نداشته باشد همکاران عزیز بخاطر دارند موقمی که جناب آقای امیرعباس هویدا در ابتداء بیست و چهارمین دوره قانونگذاری اعضاء هیئت دولت و برنامه کار خود را معرفی و اعلام داشت مجلس شورای ملی با چه شور و شعف و خوشحالی از ایشان استقبال و در خلال مدتی که نخست وزیر بودند بیشتر از لوایح دولت را با اکثریت قریب باتفاق آراء و یا کلاً باتفاق آراء تصویب میکرد و همچنین باید در نظر داشته باشند که در جلسه علنی مورخ ۱۱ امردادماه ۲۵۳۶ شاهنشاهی شرح منعکس در صورت مشروح مذاکرات شماره ۱۱۵ یعنی چهار روز قبل از استعفای جناب آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر اسبق نمایندگان حاضر در مجلس شورای ملی لایحه امور اقتصادی و دارائی راجع به اجازه اخذ دودرصد (۲٪) بهای واردات سموم بمنظور تأمین هزینه‌های طرحهای تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی را با ۱۷۰ رأی موافق باتفاق آراء تصویب نموده است و این اتفاق آراء نمایان گرایست که جناب آقای هویدا تا آخرین لحظات از پشتیبانی کامل مجلس شورای ملی برخوردار بوده‌است پس چگونه شد وجه عامل یا عوامل مؤثری باعث گردید که ایشان ناچار باستعفا و کناره‌گیری از مقام نخست‌وزیری شدند و همچنین جناب آقای دکتر جمشید آموزگار نخست‌وزیر پیشین مورد حمایت کامل نمایندگان مجلس شورای ملی بود و در بدو اشتغال بکار و معرفی هیئت دولت بمجلس شورای ملی و اعلام برنامه کار خود بشرح منعکس در صورت مشروح مذاکرات شماره ۱۲۰ مجلس شورای ملی در تاریخ پنجشنبه سوم شهریورماه ۲۵۳۶ ۱۸۸ رأی موافق یعنی باتفاق آراء بدولت جناب آقای دکتر جمشید

آموزگار رأی اعتماد داد و قبل از اخذ رأی اعتماد جناب آقای دکتر جمشید آموزگار این شعر را در آخر بیانات خود خواندند.

کاری کنیم ورنه خجالت برآورد
روزی که رخت جان بجهانی دگر کشیم

و جناب آقای دکتر جمشید آموزگار هم تا بهنگام تقدیم استعفاء به پیشگاه مبارک شاهنشاه آریامهر از پشتیبانی کامل مجلس شورای ملی برخوردار بودند و نظر همکاران محترم را بصورت مشروح مذاکرات شماره ۱۷۸ مجلس شورای ملی مطوف میدارد و جناب آقای دکتر جمشید آموزگار که با بحرانی عجیب و غیرقابل اجتناب روبرو شده بود ناگزیر گردید که در اصفهان حکومت نظامی برقرار سازد و در این مورد پیشنهادی به مجلس تقدیم و از ۲۱۶ نفر نمایندگان حاضر در جلسه مورخ ۱۳۵۷/۶/۵ بهنگام رأی‌گیری ۲۰۷ نفر رأی موافق و ۷ نفر رأی مخالف و دو نفر هم رأی متنح دادند و با اینکه مشارالیه نیز از پشتیبانی اکثریت قریب باتفاق نمایندگان مجلس شورای ملی مستفید بودند چه عامل و یا عواملی باعث گردید که جناب دکتر جمشید آموزگار هم در تاریخ ۱۳۵۷/۶/۵ از نخست‌وزیری استعفا دهند آیا نه‌اینست که نخست وزیران مذکور در اجرای برنامه و کار خود موفق نبوده‌اند و در برکناری یا کناره‌گیری آنان ناراضی مردم و فشار افکار عمومی مؤثر بوده‌است آیا دلیلی دارد وقتی که دولتی در انجام وظایف قانونی خود با مشکلات غیر قابل اجتناب و لاینحل مواجه گردد و مردم هم ضمن اعلام عدم رضایت ادامه کار دولت را مضر و بیفایده بدانند مجلس شورای ملی بدون توجه به ناراضی‌ها و فشار افکار عمومی به پشتیبانی خود از چنین دولتی ادامه دهد؟

حال بینیم که نظر جناب آقای مهندس شریف امامی نخست وزیر درباره دولت‌های قبلی چیست ایشان در اولین اعلامیه خود چنین گفته‌اند اکنون که با توکل به خداوند متعال و با اتکاء به همکاری و معاضدت هموطنان عزیز برحسب امر همایونی مأمور تشکیل هیئت دولت شده‌ام و مسؤلیت اداره امور کشور بمعهده اینجناب واگذار شده است موقع مملکت و موضع جامعه ایرانی بعدی از حساسیت رسیده است که بسامان در آوردن آن جز با همکاری همه نیروهای ملی و همه علاقمندان به استقلال وطن و تمامیت ارضی ایران امکان‌پذیر نخواهد بود و بدون تردید تا وقتی که تمام نیروهای ملی بخاطر نجات وطن بسیج نشوند نمیتوان به آینده‌ای روشن که جامعه ما را بسوی خیر و

صلاح و آرامش و آسایش رهنمون گردد امید است، شک نیست که مین ما در سالهای اخیر راهی پر فراز و نشیب را پشت سر نهاده و بسیاری از مواضع سیاسی و اقتصادی را تسخیر کرده است و لکن گفتنی است که سرعت شتاب در این حرکت متأسفانه با نابسامانی هائی همراه بوده که لاجرم در بسیاری از موارد پیشرفت‌های اقتصادی را مختل ساخته است، با توجه به این حقیقت‌جای تردید نیست که تلاش بی‌گیر ملت شریف ایران و کاروانی زحمتکشان جامعه ایرانی در سایه رهبری شاهنشاه کشور ما را به تحول و تحریک عظیم رسانده است که اگر در حرکت سریع آن، ضایعات چنین حرکت پرشتابی پیش‌بینی میشد میتوانست زیربنای سالم و تعریخی برای اقتصاد ملی جامعه مبنی بر یک اقتصاد دموکراتیک باشد ولی نمیتوان پوشیده داشت که نارسائی‌های دیوان‌سالاری ایران همراه با بوروکراسی نامناسب نتوانست ضایعات این شتاب را مهار کند بلکه چنان زمینه‌ای را برای فساد آماده ساخت که اینک گسترش روزافزون آن مین ما را به برتگاه میکشاند، و حال بینیم که جناب آقای دکتر هوشنگ‌نهادی وزیر علوم و آموزش عالی و رئیس گروه بررسی مسائل ایران در اعلامیه‌ای که در پیرامون اوضاع اخیر مملکت در روزنامه‌های یومیه رستاخیز و آیندگان و کیهان و اطلاعات بتاريخ چهارشنبه ۱۵ شهریور ماه ۱۳۵۷ منتشر گردیده است چه میگویند. جناب دکتر نهادی میگویند، گروه بررسی مسائل ایران طی شش سال گذشته هرگز از بیان و تذکار آنچه مصلحت ملک و ملت بود فروگذار نکرد و بسیاری از حقایق تلخی را که برخی نمی‌خواستند یا نمی‌توانستند بیان کنند با صراحت اعلام داشت و از تجزیه و تحلیل صادقانه و غالباً انتقادی، کمبودها و کاستی‌ها و اشتباهات و سوء جریان‌ها خودداری نمود و بهمین سبب آماج حمله‌های شدید و ناجوانمردانه‌ای قرار گرفت که همه افراد و آحاد ملت ایران دیدند و شنیدند خواندند و امروز نیز همگی می‌بینند و می‌شنوند می‌خوانند که حق با که بود و مدافعان فساد و تبعیض و بی‌پنده‌وباری و کم‌کاری و بی‌عفتی، که گروه بررسی مسائل ایران را بزرگترین دشمن خود میدانستند چه‌ها که نکردند، شک نیست که اگر این بررسی‌ها و تذکرات و راهنمایی‌های بی‌غرضانه مورد توجه قرار میگرفت و مسئولان اجرائی به اوامر و رهنمودهای رئیس مملکت توجه می‌کردند، بهمین ما با بحران کنونی مواجه نمی‌شد، و بجا خواهد بود که نظری هم باظهارات جناب آقای دکتر منوچهر آزمون

وزیر محترم مشاور در امور اجرائی بیفکنیم، بشرح منعکس در صفحه ۲۶ روزنامه مورخ چهارشنبه ۱۵ شهریورماه ۱۳۵۷ کیهان ایشان فرموده‌اند: فوری‌ترین وظیفه دولت آشتی ملی بر اساس اتحاد و تفاهم است دولت تاکنون قدم‌های مهمی در این راه برداشته است اما غیر عادلانه و حتی غیرمنطقی است از ما خواسته شود یک شبه پل‌هایی را که در گذشته خراب شده بسازیم. جناب آقای مهندس شریف‌امامی روی سخنم باشماست حال که در این موقع حساس و پر آشوب زمام امور کشور را در دست گرفته و معتقد هستید که موقع مملکت و موضع جامعه ایرانی نابسامان گردیده و در بسیاری از موارد پیشرفت‌های اقتصادی مختل و زمینه برای فساد آماده که اینک گسترش روزافزون آن ما را به برتگاه میکشاند آیا مفهوم آن نه اینست که وضع ناگوار فعلی و آشفتگی اوضاع سیاسی و اقتصادی کشور مربوط به دولت‌های قبل از شماست؟ آیا حاضر خواهید شد اشخاصی را که در لباس وزارت یا متلبس بسایر لباس‌های امور اجرائی بوده و در طول مدت با اصطلاح خدمتگداری خود بشاهنشاه و مردم این مملکت خیانت کرده و با تبلیغات بی‌پایه و اساس اهالی این مملکت را گول زده و با پاشیدن تخم نفاق و گسترش دوئیت وضع را وخیم و تخریب و برادر کشی و قتل و غارت را جایگزین ثبات امنیت نموده‌اند جامعه ایرانی معرفی کنید یا خیر اگر آماده‌اید و بدینوسیله میخواهید بندای وجدان پاسخ مثبت داده و نام خویش را در تاریخ مشروطه ثبت و جاویدان سازید موقع آن رسیده است که این خیانت کاران را جهت بگیرد و مجازات قانونی معرفی نماید و نگذارید این فرصت تاریخی تقویت گردد بشهادت صورت مشروح مذاکرات مجلس و در حضور همکاران ارجمند اینجانب بارها در مورد اجرای قانون اساسی و قائل شدن احترام جهت آن و احتراز از هرگونه تجاوزی بحریم آن و همچنین رعایت آئیننامه داخلی مجلس که بی‌شک در نظم مملکتی و پیشرفت امور قانونگذاری مؤثر است بارها تذکر داده‌ام که کمتر بدان توجه گردید و نتیجه عدم توجه اولیاء امور باظهارات بی‌شائبه اینجانب و نمایندگان محترم دیگری که در این مسیر بحث و از قانون اساسی و متمم آن و حقوق حق مردم دفاع میکردند این شد که امروز میبینیم و در مقابل شستی از گرفتاریها و آشوب و زرد خوردها و از بین رفتن عده زیادی از هم میهنان عزیز قرار گرفته‌ایم جناب آقای مهندس شریف‌امامی متأسفم که شما در برهه‌ای از زمان زمام امور دولت

شاهنشاهی را در دست گرفته‌اید با مشکلات بسیار عظیمی مواجه میشاید و دولت‌های قبل از شما اوضاع را خراب و مردم را ناراضی نمودند که منجر به وقایع ناگوار شد و امروز جنابعالی وارث این همه ناراحتی‌ها و مشکلات هستید اگر دولت‌ها بخواسته‌های قانونی افراد این مملکت توجه و درصدد رفع هرگونه تبعیضی و زورگویی بر میآمدند هرگز چنین پیش‌آمدهائی بوقوع نمی‌پیوست من در پشت این تریبون صریحاً میگویم با هرگونه ناآسنی و اغتشاشی که نظم مملکت را برهم زند و همچنین قانون شکنی و اعمال خلاف قانون اساسی مخالف بوده و بارها هم مخالفت خود را اعلام داشته‌ام و بعقیده خود تا جان دارم باقی خواهم بود و با استقلال مملکت و مقدمات ملی بمانند آزاد بیخوهران و وطن پرستان واقعی علاقمند بوده و بموقع حاضریم که در صف مجاهدینی که از آزادی بر اساس مقررات قانون اساسی و مین عزیز و مقدمات ملی دفاع میکنند قرار گیرم کم‌اینکه تا بحال هم از این شیوه استفاده نموده‌ام جناب آقای مهندس شریف‌امامی موقعی که دولت جناب آقای دکتر جمشید آموزگار بر اثر فشار افکار عمومی و استیضاح‌تی چند از نمایندگان مجلس شورای ملی من جمله اینجانب از کارکنان گیری و ناچار با استعفاء گردید و جنابعالی از طرف شاهنشاه آریامهر مأمور تشکیل دولت شدید و در بدو امر هم آن اعلامیه نویسد بخش را صادر و منتشر ساختید مردم ایران و شیفتگان آزادی باین امید بودند که جنابعالی با شروع باصلاحات و کوتاه کردن دست متجاوزین بحقوق مردم وضع عادی را بمملکت باز گردانید برای نیل باین مقصود احزاب سیاسی و اجتماعات عمومی را آزاد اعلام و قدرت از دست رفته را بمطبوعات بازگردانید و حتی چند روزنامه و مجله را که بر اثر سوء نیت پاره‌ای از مسئولان امور در محاق توفیق بودند دستور دادید که مجدداً در جمع سایر روزنامه نگاران قرار و برای انجام وظائف ملی و مبارزه با فساد و اشخاص فاسد در میدان مبارزه وارد شوند و درصدد بودند که با تدابیر لازم و اتخاذ تصمیمات قانونی فاصله بین دولت و روحانیت را که بر اثر پاره‌ای از سوء تفاهات و اقدام ناجوانمردانه عده‌ای از افراد ماجراجو و فرصت طلب بوجود آمده بود برطرف سازید و این برنامه هم خوشبختانه در حال تحقیق بود و امیدوار بودیم که در آینده بسیار نزدیکی این کدورت‌ها برطرف و مملکت در مسیر ترقی قرار گیرد متأسفانه اشخاص بدخواه ملت که این وقایع را بوجود آورده بودند بانواع حیل متوسل و دولت جنابعالی را

و ادار ساختند که قبل از معرفی به مجلس شورای ملی برخلاف قانون اساسی به حکومت نظامی در تهران و یازده شهر دیگر تن در دهید و با این عمل امیدها و آرزوهای ملت که میرفت برآورده شود بیاس و ناامیدی مبدل گشت لعنت خدا و نفرین پیغمبر بر کسانی باد که نمیخواهند این مملکت در آرامش و صلح و صفا با بر خورداری از نعمات الهی بسربرد روز جمعه هفدهم شهریورماه ۱۳۵۷ شمسی که حکومت نظامی در تهران و یازده شهر دیگر اعلام گردید متأسفانه عده زیادی در قسمت‌های مختلف شهر بتظاهرات پرداخته و در این گیرودار عده‌ای گناهکار و بی‌گناه کشته شده و چندین محل نیز بکام آتش فرو رفت در اعلامیه حکومت نظامی آمده است که برای حفظ حقوق و اجرای قانون اساسی این تصمیم اتخاذ گردیده باید متوجه بود که برقراری حکومت نظامی برخلاف و مغایر با قانون اساسی و متمم آن میباشد برای اثبات این نظر ناگزیر هستم که بقانون اساسی و متمم آن اشاره کنم، برابر با اصل هفتم متمم قانون اساسی باید متوجه بود که اساس مشروطیت جزئاً و کلاً تعطیل بردار نیست و بنا بصراحت این اصل اساس حکومت مشروطه بطور کلی تعطیل بردار نخواهد بود ولی بر این اصل اساسی فقط یک استثناء وارد شده و آن اینست که مطابق با اصل چهل و هشتم قانون اساسی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی میتواند هر یک از مجلس شورای ملی و مجلس سنا را جداگانه و یا هر دو مجلس را در آن واحد منحل نماید در هر مورد که مجلسین یا یکی از آنها بموجب فرمان همایونی منحل میگردد باید در همان فرمان انحلال علت انحلال ذکر شده و امر به تجدید انتخابات نیز بشود، انتخابات جدید ظرف یک‌ماه از تاریخ صدور فرمان شروع شده و مجلس یا مجلسین جدید ظرف سه‌ماه از تاریخ مزبور باید منعقد گردد، بطوریکه همکاران ارجمند ملاحظه میفرمایند، یکی از ارکان حکومت مشروطه که قوه مقننه میباشد برای مدتی کوتاه آنهم بتجویز اصل چهل و هشتم قانون اساسی موقتاً تعطیل بردار است و دیگر بهیچوجه اصل یا اصولی در قانون اساسی و متمم آن وجود ندارد که بتوان طبق آن حکومت مشروطه را جزئاً و کلاً تعطیل نمود و نظر حضار محترم را بمواد ۸۲ و ۸۳ قانون مجازات عمومی معطوف میدارد. ماده ۸۲ - هر یک از وزراء و اعضاء پارلمان و صاحب‌منصبان و مأمورین دولتی که بر ضد حکومت ملی قیام نمایند یا حکم قیام را بدهد محکوم باعدام است.

ماده ۸۳- هر یک از اشخاص مذکور در ماده قبل که برخلاف قانون آزادی شخصی افراد ملت را سلب کند یا افراد ملت را از حقوقی که قانون اساسی به آنها داده محروم نماید از شغل خود منصرف و از ۱۰ تا ۱۰ سال از حقوق اجتماعی محروم خواهد شد. حال بینیم که برقراری حکومت نظامی چه تأثیری در قانون اساسی خواهد داشت. (اجست)

۱- برقراری حکومت نظامی برخلاف اصل بیست و هشتم متمم قانون اساسی است زیرا طبق این اصل که به تفکیک قوا موسوم میباشد قوای ثلاثه یعنی قوه مقننه و قوه قضائیه و قوه مجریه همیشه از یکدیگر ممتاز و منفصل خواهد شد و در زمان حکومت نظامی یک قسمت از اختیارات و صلاحیت دیوان عدالت عظمی و محاکم عدلیه که مرجع تظلمات عمومی میباشد بدون رعایت اصل هشتاد و یکم متمم قانون اساسی که مقرر میدارد دیوان عدالت عظمی محاکم عدلیه مرجع رسمی تظلمات عمومی هستند منتزع و به محاکم نظامی که جزء قوه مجریه است تفویض میگردد و نظر همکاران عزیز را به قسمت اخیر ماده ۲۷ سرطانی که مقرر میگردد و نظر همکاران عزیز را به ۱۳۲۹ قمری که میگوید: هرگاه در استنطاق سوء ظن بکلی رفع نشود شخص مظنون در توقیف باقی و بعد از اختتام حکومت نظامی بعدلیه تسلیم خواهد شد، معطوف میدارد این ماده و سایر مواد مربوط بخوبی ثابت و مدلل میسازد که بموجب قانون حکومت نظامی بحریه قوه قضائیه تجاوز میشود.

۲- مطابق با اصل هشتاد و هفتم متمم قانون اساسی، محاکم نظامی موافق قوانین مخصوصه در تمام مملکت تأسیس خواهد شد، از عنایت به جمله قوانین مخصوصه بخوبی مستفاد میگردد که محاکم نظامی فقط بجرائم و تخلفات انضباطی مربوط به امور نظامی باید رسیدگی نماید نه بجرائمی که جنبه عمومی داشته و رسیدگی به آنها در صلاحیت محاکم عدلیه و دیوان عدالت عظمی میباشد (صحیح است)

۳- از اصل هشتم تا اصل بیست و پنجم متمم قانون اساسی مربوط است به حقوق ملت ایران و اصل نهم متمم قانون اساسی حاکی است که، افراد مردم از حیث جان و مال و مسکن و شرف محفوظ و مصون از هر نوع تعرض هستند و متعرض احدی نمیتوان شد مگر بحکم و ترتیبی که قوانین مملکت معین مینماید. و در اصل دهم متمم قانون اساسی صراحت دارد که، غیر از مواقع ارتکاب جنحه و جنایات و تقصیرات عمده هیچکس را

نمیتوان فوراً دستگیر نمود مگر بحکم کتبی رئیس محکمه عدلیه بر طبق قانون و در آن صورت نیز باید نگاه مقصر فوراً یا منتهی در ظرف بیست و چهار ساعت به او اعلام و اشعار شود و برابر با اصل سیزدهم متمم قانون اساسی، منزل و مسکن افراد محفوظ است و در هیچ مسکنی قهراً نمیتوان داخل شد مگر بحکم و ترتیبی که قانون مقرر نموده است بدون تردید باید جرمی یوقوع به پیوند و دلائلی وجود داشته باشد تا بتوان شخصی را دستگیر و یا بخانه و مسکن او قانوناً وارد شد بنا بدستور اکید قانون اساسی و متمم آن نایستی بصرف سوء ظن اشخاص را دستگیر و توقیف و بمنزل آنها جبراً وارد گردید ولی بالعکس قانون حکومت نظامی مصوب ۲۷ سرطانی ۱۳۲۹ قمری هجری و سایر قوانین مربوط مقررات اصول نهم و دهم و سیزدهم متمم قانون اساسی را که بدانها اشاره گردید برای مدتی که مقررات حکومت نظامی اجراء میشود نقض کرده است زیرا برای دستگیری افراد و دخول بمنزل آنان صرف سوء ظن کافی است و نظر حضار محترم را بخواه و بخواه حکومت نظامی معطوف میگردد.

یکی از مقررات حکومت نظامی ماده ۱۰ قانون حکومت نظامی مصوب ۲۷ سرطانی ۱۳۲۹ قمری مطابق ۲۷ تیرماه ۱۲۹۰ شمسی میباشد، متن ماده چنین است، ماده ۱۰- اجتماعات وانجمن ها در مدت حکومت نظامی باید بکلی موقوف و متروک باشد اگر اجتماعی منعقد شود به مجرد اخطار اولی پلیس باید متفرق شوند و در صورت مقاومت یا مخالفت مقاوم یا مخالف جلب به محکمه نظامی و محکوم بمجازات خواهد شد، هرگاه اجتماعات مزبوره کلاً یا بعضاً مسلح باشند مقارن همان اخطار اولی عاملین اسلحه توقیف و موافق حکم محکمه نظامی مجازات میشوند در این ماده چند مورد بنظر میرسد. یکی موقوف و متروک شدن اجتماعات وانجمن ها در مدت حکومت نظامی که این عمل برخلاف اصل بیست و یکم متمم قانون اساسی که بموجب آن انجمن ها و اجتماعات در تمام مملکت آزاد است میباشد، دیگر اینکه در ماده ۱۰ مورد بحث فقط پلیس یعنی پاسبان شهربانی است که حق دارد برای متفرق گردانیدن اعضاء اجتماعات وانجمن ها دخالت نماید نه افراد نظامی من که قوانین را تا حدودی که ممکن بود مطالعه کردم ماده قانونی ندیدم که در معیت پلیس نظامی هم میتواند در اجرای قانون حکومت نظامی باشد شاید ماده قانونی در این خصوص وجود دارد و من از آن بی اطلاع هستم ممکن است که دولت در این زمینه توضیحات قانونی

بدهد و یک مورد دیگر که از دومورد یاد شده بمراتب مهمترین باشد در ماده ۱۰ بنظر میرسد آن اینست که هرگاه اجتماعات کلاً یا بعضاً مسلح باشند و در مقابل پلیس هم مقاومت نمایند پلیس فقط حق خواهد داشت آنها را جلب و به محکمه نظامی معرفی و پس از ثبوت جرم مجازات شوند در این ماده بهیچوجه پیش بینی نشده که اشخاص مخالف و مقاوم را ولو حامل اسلحه باشند در مقابل آماج گلوله قرار داده و آنها را کشت. بنظر من کشتار دسته جمعی چه در زمان حکومت نظامی یا چه در مواقع عادی مستند قانونی نداشته آئین و مباشرین آن مرتکب جرم میشوند طبق قانون اساسی باید در محاکم عدلیه که صلاحیت رسیدگی بکلیه جرائمی که جنبه عمومی دارد بدانها رسیدگی گردد. در برنامه دولت آمده است، اکنون هنگام آن فرا رسیده است که همه با هم در راه اتحاد و همبستگی بیشتر تلاش کنیم برای نیل باین هدف دولت مصمم است که قبل از هر چیز از ادامه دیوان سالاری که با مصالح ملی و معتقدات دینی ما سازگار نیست جداً پرهیز کند و موجبات تجدید نظر در قوانین نارسا را که باعث عدم رضایت مردم شده است فراهم سازد، در این جا نظر جناب آقای مهندس شریف امامی را باصل هفتم متمم قانون اساسی که میگوید، مجلس در هر جا نقضی در قوانین و یا مسامحه در اجرای آن ملاحظه کند بوزیر مسؤل در آن کار اخطار خواهد کرد و وزیر مزبور باید توضیحات لازمه را بدهد، معطوف مینماید جناب عالی که معتقد هستید قبل از هر چیز باید از ادامه دیوان سالاری جلوگیری بشود یا اینکه شخصاً رئیس مجلس سنا بودید و در این مدت طولانی میتوانستید با استفاده از مقررات اصل مذکور از ایجاد دیوان سالاری و ادامه آن جلوگیری کنید چگونه باین وظیفه ملی و مقامی خود نپرداختید و امروز در سمت نخست وزیری بیخواعید از ادامه دیوان سالاری جلوگیری نمائید و صریحاً اعتراف فرموده اید قوانین نارسا که باعث عدم رضایت مردم شده وجود دارد این امر تا زگی ندارد این سؤال پیش میاید جناب عالی که از مدت ها قبل بوجود قوانین نارسایی برده بودید و میتوانستید باستناد اختیارات خاصه از قانون اساسی دولت را در رفع نواقص قوانین و ادارسازید چگونه این کار را بموقع انجام ندادید که بر اثر استمرار نقص بعضی از قوانین و اجراء آن نارضایتی ها بوجود آمده است و در برنامه دولت راجع به آزادی بیان و قلم و مطبوعات چنین قید گردیده است دولت حاضر خود را در برابر

ملت ایران مسؤل میداند و با احساس چنین مسئولیتی است که آماده خدمتگزاری شده است و در جهت شناخت درست و دقیق همین مسئولیت است که اعتقاد راسخ بآزادی برای همه طبقات و گروههای جامعه، در محدوده مقررات قانون دارد و از آن حمایت میکند، صیانت حقوق فردی و احترام به آزادی بیان و قلم مورد تأکید دولت است و به همین منظور لایحه جدید مطبوعات تنظیم گردیده که بزودی به مجلس تقدیم میشود. همکاران ارجمند همه آگاه هستید که تا قبل از اعلام حکومت نظامی مطبوعات از آزادی نسبی برخوردار و بیان و قلم هم در جهت اظهار نظر و انتقاد آزاد بود از تاریخ حکومت نظامی از آن آزادی بمفهوم واقعی خبر و اثری نیست و مجدداً عمل سانسور انجام میگردد از جمله در جلسه فوق العاده یکشنبه نوزدهم مجلس شورای ملی به هنگام معرفی هیئت وزراء جناب آقای پزشکپور اظهار داشت. من بنام نماینده ملت اعتراض دارم شریف امامی دستش به خون آلوده است، بطوریکه استحضار دارید بعد از اینکه آقای پزشکپور این مطلب را اداء و با حالت اعتراض جلسه مذکور را ترک میکرد اینجانب هم باتفاق هشت نفر دیگر جلسه را باحالت اعتراض ترک نمودیم (رفعتی - کاربردی کردید) کار خوبی کردیم شماها منتظر الوقت هستید روزنامه های کیهان و اطلاعات و رستاخیز و آیندگان را که نگاه میکردم بر اثر سانسور مطبوعات کلمه خون را ازین جمله دستش به خون آلوده است حذف گردیده و شاهکاری که روزنامه کیهان بخرج داده بودین جمله دستش آلوده است فاصله گذاشته بود و هر خواننده ای بآید این فاصله حدس میزد بین جمله دستش آلوده است چه کلمه ای بوده است که چراید را وادار بحذف آن نموده اند اینک عین روزنامه را جهت ملاحظه همکاران ارائه میدهم.

رئیس - آقای اخلاق پور وقت شما تمام شد. اخلاق پور - کجا وقت من تمام شده است؟ من نیم ساعت دیگر وقت دارم.

رئیس - ببخشید اشتباه شد مطالبتان را بفرمائید. اخلاق پور - متشکرم و رسانه های گروهی یعنی رادیو و تلویزیون هم از بکار بردن جمله شریف امامی دستش به خون آلوده است خودداری نمودند و این سانسور در زمانی صورت میگردد که دم از آزادی قلم و بیان زده میشود و در جای دیگر برنامه دولت چنین قید شده است، با توجه باینکه بسیاری از مشکلات اقتصادی و اجتماعی کشور بطور مستقیم یا غیر مستقیم از تورم ناشی میشود مبارزه با تورم یکی از هدف های دولت خواهد بود و

جناب آقای مهندس شریف امامی نخست وزیر در اولین اعلامیه‌ای که برای ملت ایران صادر و انتشار دادند فرموده اند: «لکن گفتنی است که سرعت شتاب در این حرکت متأسفانه با نابسامانی هائی همراه بوده که لاجرم در بسیاری از موارد پیشرفت‌های اقتصادی را مختل ساخته است. اگر دولت قبل را باعث این نابسامانی‌ها و مختل ساختن اقتصاد کشور بدانیم بدون تردید وزیر اقتصادی و دارائی فعلی در دولت جناب آقای دکتر جمشید آموزگار هم این سمت را داشته و در مقابل سئوالی که اینجانب در مورد تورم و افزایش هزینه زندگی مطرح ساختم و جناب آقای دکتر یگانه وزیر محترم وزارت امور اقتصادی و دارائی که در دولت پیشین هم وزیر امور اقتصادی و دارائی بوده‌اند در پاسخ سؤال مطروحه اظهار داشتند بنابراین ملاحظه میشود که دولت با الهام از منویات مبارک ملوکانه، برنامه معین و مشخصی را برای مبارزه با تورم طرح ریزی و مورد اجرا گذاشته است و بنا بر این تشریک مساعی همگان به موفقیت‌های چشمگیر و بینظیری نائل آمده است، این سؤال مطرح است حال که جناب آقای مهندس شریف امامی معتقد هستید که وضع اقتصادی کشور مختل گردیده چگونه با وزیرانی که قبلاً در امور اقتصادی و دارائی دخالت داشته و معتقد هستند که تورم مهار و معیار قابل توجهی تقلیل یافته است می‌خواهند کار کنند و اقتصادی را که مختل گردیده است بحال عادی برگردانند (دکتر طبیب - صحیح است).

در برنامه دولت آمده است، تجدیدنظر در نحوه وصول مالیات‌ها بمنظور کم کردن فشارهای مالیاتی که مخصوصاً بر دوش طبقات کم درآمد سنگینی میکند مورد توجه قرار دارد و همچنین با توجه به نارسائی‌های قانون مالیات‌های مستقیم، دولت لایحه اصلاحی آنرا بزودی تنظیم و تقدیم قوه مقننه خواهد کرد. جناب آقای مهندس شریف امامی جنابعالی قبول دارید که عدالت مالیاتی تا بحال بهیچوجه رعایت نگردیده و فشارهای مالیاتی بردوش طبقات کم درآمد سنگینی میکند و از طرفی نارسائی‌های در قانون مالیات‌های مستقیم وجود دارد از تجزیه و تحلیل مطلب مورد اشاره چنین مستفاد میگردد که با توجه بطول مدتی که جنابعالی رئیس مجلس سنا بوده‌اید بیشتر از قوانین مالیاتی که هم نارسا است و هم «منطبق با موازین عدالت مالیاتی نیست در زمان ریاست مجلس شما بتصویب رسیده است پس چرا بموقع خود درصدد رفع نارسائی‌ها در قانون مالیات‌های مستقیم و برطرف ساختن فشارهای مالیاتی از دوش اشخاصی کم درآمد بر نیامدید؟ و حالا میخواهید اشتباهات گذشته را که دیر

شده جبران کنید، در برنامه دولت قید گردیده است، توجه عمیق و بنیادی با امور جوانان، اصلاح امور دانشگاهها گسترش هرچه بیشتر آموزش و پرورش مبتنی بر مصالح ملی و اجتماعی همکاران ارجمند بخوبی واقف و مستحضرنند که در دولت پیشین وزارت علوم و آموزش عالی فاقد وزیر بود و وزیر آموزش و پرورش سمت سرپرستی وزارت علوم و آموزش عالی را برعهده داشت در آن زمان وضع دانشگاهها و دانشجویان و اساتید بغرنج و اعتصابات بی‌دری آنها مختل ساخته بود حال همان وزیر در دولت شما هم سمت وزارت آموزش و پرورش را دارد آیا امید پیشرفت و برطرف کردن مشکلات هست؟ در برنامه دولت قید گردیده است که دولت حاضر به تقویت کامل قوه مقننه و عدم مداخله در قوه قضائیه. صادقانه معتقد است و تأمین استقلال قضات را تضمین میکند در حدود قانون اساسی هر قانون تازه و جدیدی را که ضروری تشخیص دهد به مجلس تقدیم خواهد کرد بدین شرح باستحضار میرساند تحکیم استقلال و موقع قوه قضائیه همراه با بسط تشکیلات دادگستری و تربیت قضات شایسته در حدود قانون اساسی، اتخاذ تدابیر لازم برای تسریع در رسیدگی به مراجعات مردم با رعایت کامل موازین قانونی، تثبیت و تضمین حقوق و آزادهای فردی و اجتماعی در حدود سنت‌های مذهبی و ملی منطبق با اصول قانون اساسی و در صورت لزوم اصلاح قوانین و رویه‌ها.... حال ببینیم که اصولاً دولت حق دارد که در امور قضائیه چه بعنوان تحکیم استقلال قوه قضائیه و چه بسط تشکیلات و تربیت قضات شایسته و چه عزل و نصب قضات ایستاده و چه بکارگماردن قضات محاکم و چه ایجاد و انحلال محاکم دخالتی داشته باشد یا نه برای روشن شدن موارد فوق نظر همکاران ارجمند را به قانون اساسی که دولت هم رعایت آنرا در موارد اعلام شده ختمی و ضروری دانسته معطوف میدارد، طبق اصل بیست و ششم متمم قانون اساسی. قوای مملکت ناشی از ملت است طبقه استعمال آن قوارا قانون اساسی معین مینماید. و برابر با اصل بیست و هفتم قوای مملکت به سه شعبه تجزیه میشود اول قوه مقننه که مخصوص است بوضع و تهذیب قوانین و این قوه ناشی میشود از اعلیحضرت شاهنشاهی و مجلس شورای ملی و مجلس سنا.....

دویم - قوه قضائیه و حکمیه که عبارت است از تمیز حقوق و این قوه بخصوص است به محاکم شرعیه و محاکم عدلیه

و وظیفه خود را بانجام برساند. و در اطلاعیه دولت درباره حکومت نظامی چنین اعلام گردیده کسانی که در جریان یک توطئه ضد مردمی عمل میکنند علی‌رغم تذکراتی که از جانب آیات عظام و علماء اعلام در جهت حفظ آرامش و خودداری از ایجاد بلوا و آشوب داده شده بود... با اینکه برای نیروهای انتظامی اجرای مقررات قانون و پراکنده ساختن اخلال‌گران میسر بود با اطلاع دقیقی که از نیت سوء آنان در دست است... بطوریکه همکاران ارجمند ملاحظه میفرمایند در اطلاعیه دولت اشخاصی را که در تظاهرات شرکت داشته و کشته شده‌اند آشوب طلب و اخلال‌گر معرفی نموده‌اند و جناب آقای مهندس شریف امامی نخست وزیر که اطلاعیه دولت هم بانظرو تهیه شده افرادی را که در تظاهرات شرکت داشته و بوسیله مأمورین حکومت نظامی کشته شده‌اند معصوم معرفی و بروان پاک آنها درود فرستاده است ای وای برمن که چه میشوم و چه میخوانم و با چه اوضاع متضادی مواجه میشوم خود برقراری حکومت نظامی بشرحی که گذشت برخلاف قانون اساسی است و کشتار دسته جمعی افراد هم بوسیله مأمورین حکومت نظامی برخلاف صراحت ماده ۱۰ قانون حکومت نظامی میباشد که بدان اشاره شد ضمن اعتراض شدید باین عمل دولت و خواستار شدن لغو حکومت نظامی صریحاً مخالفت خود را با دولت جناب آقای مهندس شریف امامی اعلام و در موقع دادن رأی اعتماد رأی کبود خواهم داد (دکتر طبیب و اسحق نژاد آفرین، احسن).

- تصویب صورتجلسه های ۲۹ ارداد ماه (جلسه ۱۷۸) ۱۹۹ شهریور ماه ۱۳۵۷ شمسی (جلسه ۱۷۹).
رئیس - صورت جلسه‌های قبل بین همکاران محترم توزیع شده است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) این دو صورت جلسه تصویب میشود.

۴ - اعلام دستور و موقع جلسه آینده - ختم جلسه.
رئیس - چون وقت دیر است با اجازه خانها و آقایان جلسه امروز را ختم می‌کنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح چهارشنبه (فردا) دستور ادامه رسیدگی به برنامه دولت جناب آقای جعفر شریف امامی است.
(جلسه ساعت دوازده و پنجاه دقیقه پایان یافت)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی